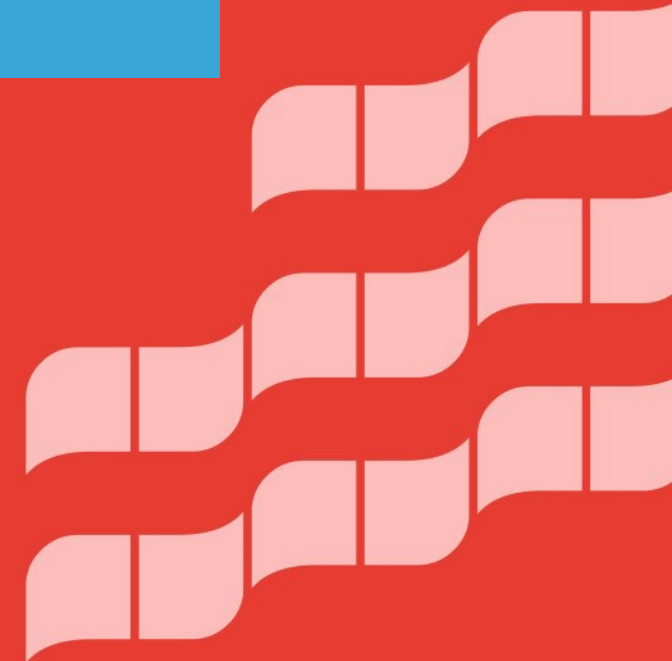

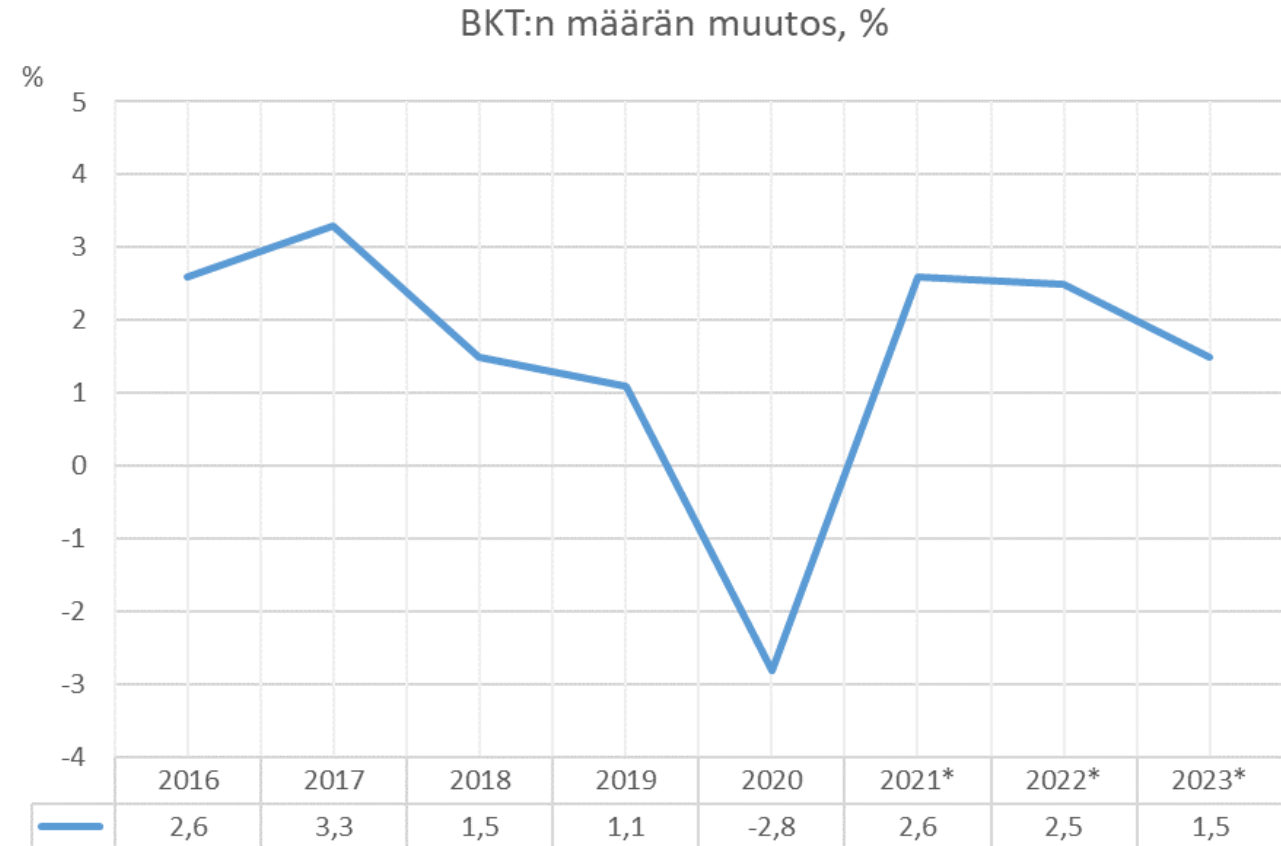
Tampereen kaupungin toiminnan ja talouden katsaus 4/2021

Kaupunginhallitus 31.5.2021

Suomen talouden vire

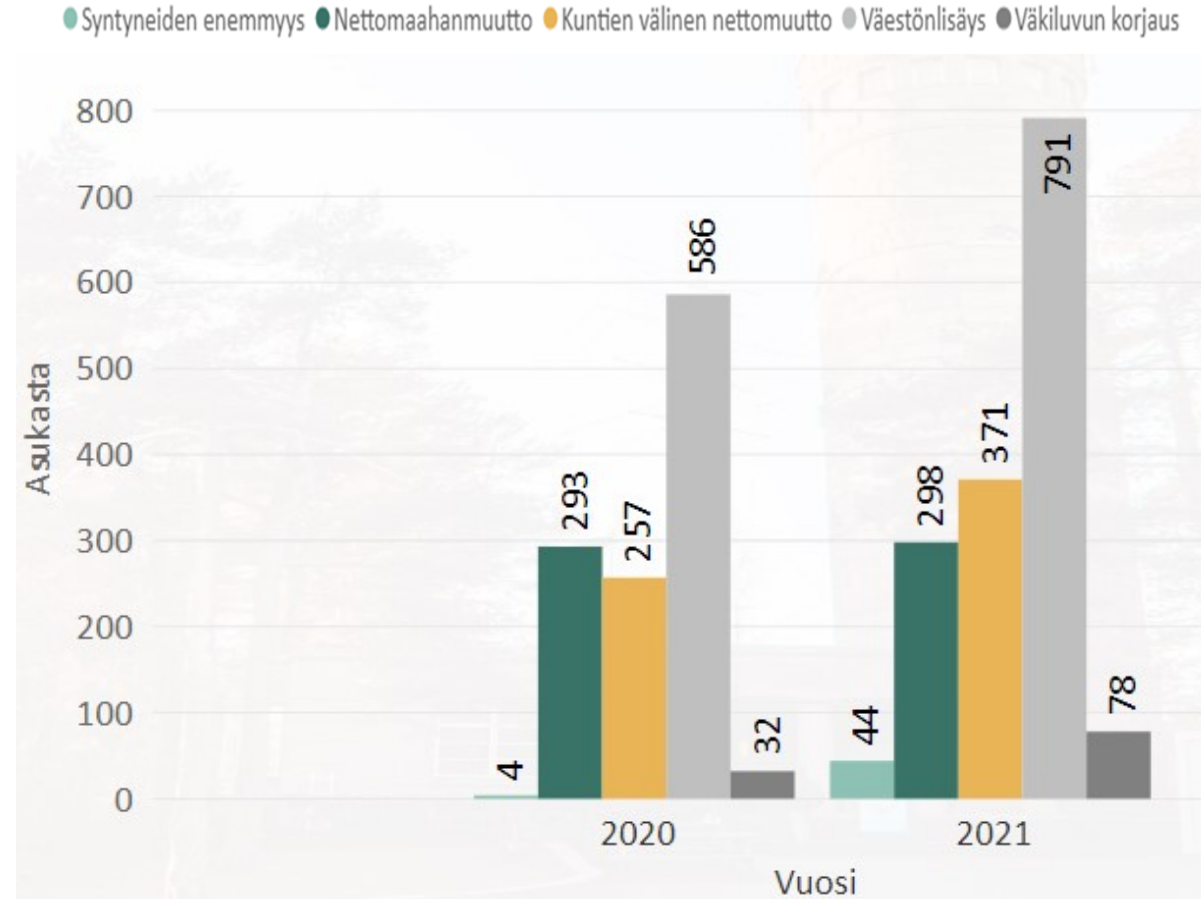
- Koronapandemia johti syvään maailmantalouden taantumaan.
- Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen mukaan vuoden 2021 loppua kohden kiihtyvä kasvu nostaa myös vuoden 2022 talouskasvua.
- Kotimaassa palveluiden kysyntä pysyy edelleen heikkona ja vienti kärsii pandemian jatkumisesta. Talous voi normalisoitua vasta, kun epidemiatilanteen voidaan arvioida olevan hallinnassa.
- Ennuste perustuu oletukselle, että covid-19-epidemiaan liittyvien tautitapausten ilmaantuvuus painuu matalalle tasolle kesään 2021 mennessä rajoitusten, rokotusohjelman edistymisen sekä taudin kulkuun liittyvän kausivaihtelun seurauksena. Vakaa epidemiatilanne mahdollistaa rajoitusten lieventämisen ja purkamisen.

Väestönkasvu ja sen rakenne

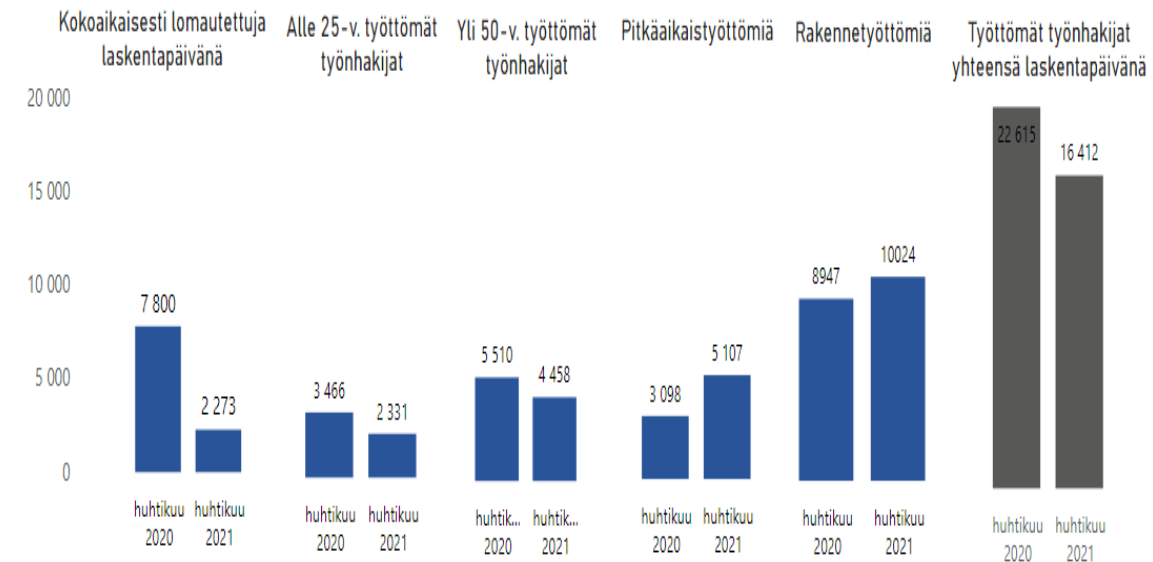
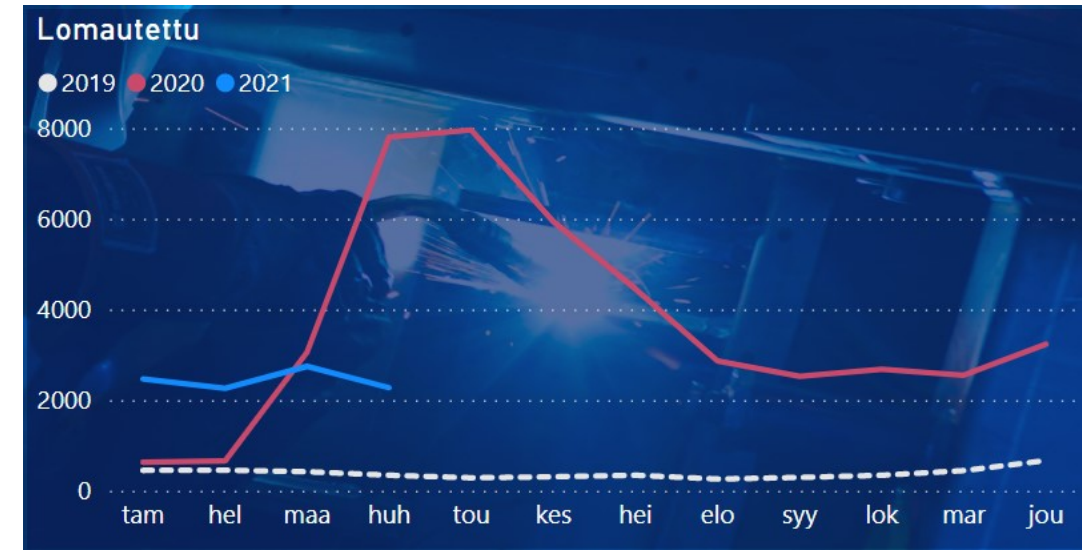
ennakkotieto, huhtikuu

- Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Tampereella oli huhtikuun lopussa 241 800 asukasta.
- Alkuvuoden aikana Tampereen väestö on kasvanut 791 asukkaalla, mikä yli 200 asukasta enemmän kuin edellisvuonna vastaavana aikana.
- Huhtikuun loppuun mennessä Tampere on saanut muuttovoittoa kuntien välisessä muutossa 371 asukasta, mikä on 114 asukasta enemmän viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.
- Maahanmuuton osalta muuttovoittoa saatiin 5 asukasta enemmän edellisvuoden huhtikuun tilanteeseen verrattuna, yhteensä maahanmuuttovoittoa saatiin 298 asukasta.
- Syntyneiden enemmitys, 44 asukasta, oli edellisvuotta selvästi enemmän.

Työllisyys

- Kuluvan vuoden huhtikuussa työttömien määrä oli 16 412, mikä on 6 203 työtöntä vähemmän kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana. Työttömyysaste oli Tampereella 13,7% ja koko Suomessa 12,1%. Viime vuonna vastaavana aikana työttömyysaste oli Tampereella 19,1 % ja koko maassa 16,5%.
- Positiivisena signaalina nuorten alle 25-vuotiaiden työllisyystilanne sekä kokoaikaisten lomautusten määrä on kohentunut alkuvuodesta Tampereella. Sen sijaan pitkäaikaistyöttömyys on lisääntynyt yhtäjaksoisesti viime marraskuusta lähtien.
- Huhtikuussa 2021 nuorisotyöttömiä, yli 50-vuotaita työttömiä sekä lomautettuja oli vuodentakaista vähemmän. Pitkäaikaistyöttömiä oli peräti 65 % vuodentakaista enemmän.
- Uusien avautuneiden työpaikkojen määrä (5 290) on kasvanut hyvin selvästi vuoden 2020 huhtikuuhun verrattuna (+1 800 työpaikkaa).

Kaupungin tilikauden tulos

Miljoonaa euroa	Tot. 2020 1-4	Tot. 2021 1-4	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	TP Enn 21 / VS 21	Muutos
Toimintatuotot	146,7	141,1	451,3	501,0	510,8	9,8	59,5
Valmistus omaan käyttöön	1,8	1,7	6,0	5,2	5,2	0,0	-0,9
Toimintakulut	-563,1	-587,9	-1 743,3	-1 835,5	-1 875,0	-39,5	-131,7
Toimintakate	-414,7	-445,0	-1 285,9	-1 329,3	-1 359,0	-29,7	-73,1
Verotulot	325,3	390,3	1 035,3	1 058,7	1 080,0	21,3	44,7
Valtionosuudet	121,0	118,2	394,6	354,5	354,6	0,2	-39,9
Rahoitustuotot ja -kulut	7,7	5,1	25,5	16,4	16,3	-0,1	-9,2
Vuosikate	39,4	68,5	169,4	100,3	91,9	-8,4	-77,5
Poistot ja arvonalentumiset	-34,9	-34,5	-105,9	-114,7	-110,7	4,0	-4,9
Satunnaiset erät	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	-0,3
Tilikauden tulos	4,7	34,0	63,8	-14,4	-18,8	-4,4	-82,7
Tilinpäätössiirrot	0,6	0,6	2,0	2,1	2,1	0,0	0,1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5,3	34,6	65,8	-12,4	-16,8	-4,4	-82,6

**Tilikauden
tulosennuste**
-18,8 miljoonaa euroa

**Ennustettu
nettomenojen muutos**
+5,7 prosenttia

**Ennustettu
verorahoituksen
muutos**
0,3 prosenttia

Keskeiset nostot tilinpäätösennusteesta

- Tulosennuste on -18,8 miljoonaa euroa alijäämäinen, mikä alittaa vuosisuunnitelman 4,4 miljoonalla eurolla.
- Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 29,7 miljoonaa euroa vuosisuunnitelmaa heikompana. Toimintatulojen ennustetaan ylittyvän 9,8 miljoonalla eurolla ja toimintamenojen ylittyvän 39,5 miljoonalla eurolla.
- Merkittävin poikkeama vuosisuunnitelmaan nähden on Sosiaali- ja terveyslautakunnan 20,4 miljoonan euron ylitys. Myös muilla palvelualueilla ennustetaan merkittäviä ylityksiä vuosisuunnitelmaan.
- Koronan aiheuttamat poikkeamat, lastensuojelun, vammaispalvelujen ja ikäihmisten palvelujen ostojen kasvu ja joukkoliikenteen matkustajamäärän sekä lipputulojen väheneminen selittävät pääosan toimintakatteen kasvusta.
- Koronapandemia vaikuttaa merkittävästi tuloihin ja menoihin. Valtiontukien ja säästöjen arvioidaan olevan 53,8 miljoonaa euroa ja koronan aiheuttamien kustannusten ja tulomenetysten 51,6 miljoonaa euroa.
- Nettomenojen kasvun ennustetaan olevan 73,1 miljoonaa euroa (5,7 %).
- Verorahoituksen osalta ennustetaan 21,5 miljoonaa euroa budjetoitua parempaa toteumaa. Verotuloihin arvioidaan maltillinen 4,3 prosentin (44,7 miljoonan euron) kasvu. Valtionosuudet alenevat 10,1 prosenttia (39,9 miljoonaa euroa).
- Ulkoisten nettoinvestointien toteumaksi ennustetaan 256,1 miljoonaa euroa, mikä alittaa vuosisuunnitelman 40,1 miljoonalla eurolla. Investointien tulosrahoitusprosentti on 36 %

Vuoden 2021 tilinpäätösennusteen tulot ja menot sekä erot vuosisuunnitelmaan tiliryhmittäin, M€

- tulojen alitus / menojen ylitys

+ tulojen ylitys / menojen alitus

TP-ennuste 2021: Tulot 1 978,7 M€

TP-ennuste 2021: Menot* 1 997,4 M€

880,0 Kunnallisvero 5,3

354,6 Valtionosuudet 0,2

222,2 Myyntituotot -7,1

105,0 Yhteisövero 13,0

96,1 Maksutuotot -1,6

95,0 Kiinteistövero 3,0

79,1 Vuokratulot -1,2

57,1 Tuet ja avustukset 20,2

56,4 Muut toimintatuotot -0,4

33,2 Rahoitustuotot -0,1

	Ero
Verotulot	21,3
Valtionosuudet	0,2
Toimintatulot	9,8
Rahoitustulot	-0,1
Yht.	31,2

**Vuosi-
suunnitelma
2021 Tulos
-14,4 M€**

	Ero
Toimintamenot	-39,5
Rahoitusmenot	0,0
Poistot	4,0
Yht.	-35,5

-31,2 **Palvelujen ostot 940,1**

Tulosennuste on 4,4 M€
vuosisuunnitelmaa heikompi

0,3 **Henkilöstökulut 660,6**

**TP-ENNUSTE
2021
Tulos -18,8 M€**

4,0 **Poistot 110,7**

-1,5 **Avustukset 100,9**

1,7 **Vuokrakulut 95,1**

-6,2 **Aineet, tarvikkeet, tavarat 65,2**

0 **Rahoituskulut 16,9**

-2,2 **Muut toimintakulut 7,9**

*Toimintamenoista on vähennetty valmistus omaan käyttöön erät.

Poikkeamat vuosisuunnitelmaan, palvelualueet

Miljoonaa euroa	Vuosi- suunnitelma 2021	Tilinpäätös- ennuste 2021	Ero
PALVELUALUEET			
Sivistyspalvelujen palvelualue			
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	-398,1	-402,0	-3,9
Sosiaali- ja terveysterveysten palvelualue			
Sosiaali- ja terveysten lautakunta	-832,5	-852,9	-20,4
Elinvoiman ja kilpailukykyyn palvelualue			
Elinvoima- ja osaamislautakunta	-93,4	-96,6	-3,2
Asunto- ja kiinteistölaikunta	164,9	165,6	0,8
Kaupunkiympäristön palvelualue			
Yhdyskuntalautakunta	-34,9	-35,6	-0,8
Joukkoliikennelautakunta	-18,9	-22,6	-3,7

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan, palvelualueet 1/2

- **Sivistys- ja kulttuurilautakunta (-3,9 M€):** Toimintatuottojen ennuste on 3,0 miljoonaa euroa vuosisuunnitelmaa heikompi ja toimintakuluihin ennustetaan 0,9 miljoonan euron ylitys. Koronaviruspandemian aiheuttamat kulttuuri- ja liikuntapaikkojen sulut sekä alkuvuoden rajoitetut kävijämäärät ovat romahduttaneet alkuvuoden tuottojen toteutuman. Toimintakulujen ylitys aiheutuu mm. palvelusetelipäivähoidon, työterveyspalvelujen, etäkoululaisten aterioiden sekä Tampereen ulkopuolella koulua käyvien kustannuksista.
- **Sosiaali- ja terveyslautakunta (-20,4 M€):** Toimintatuottojen ennuste on 18,6 miljoonaa euroa ja toimintakulujen 39,0 miljoonaa euroa vuosisuunnitelmaa suurempi. Koronapandemian aiheuttamien välittömien kustannusten arvio on 17,7 miljoonaa, johon on ennustettu 100 % valtionavustus. Koronan aiheuttamien poikkeamien lisäksi suurimmat ylitykset vuosisuunnitelmaan on lastensuojelun, vammaispalvelujen ja ikäihmisten palvelujen ostoissa.

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan, palvelualueet 2/2

- **Elinvoima- ja osaamislautakunta (-3,2 M€)** Oppivelvollisuuden laajentumisen kustannukset sekä opiskelijahuollon lisätarpeet nuorten mielenterveyspalveluiden parantamiseksi. Työllisyys- ja kasvupalveluiden osalta ylitys 2,5 miljoonaa euroa, mikä aiheutuu pääasiassa työmarkkinatuen kuntaosuuden ylityksestä.
- **Asunto- ja kiinteistölautakunta (+0,8 M€)** Pysyvien vastaavien myyntivoittojen on ennusteessa huomioitu sote-kiinteistöjen myynti, josta kirjautuu myyntivoittoa 29,1 M€. Maankäyttösopimuskorvausten ennuste on 1,0 M€ vuosisuunnitelmaa parempi.
- **Yhdyskuntalautakunta (-0,8 M€):** Asemakaavoitusohjelman mukaisten asemakaavoitustöiden resurssitarve. Koronapandemian vuoksi pienenevät kadunvarsipysäköinnin tulot.
- **Joukkoliikennelautakunta (-3,7 M€):** Koronapandemian vuoksi pienenevät lipputulot ovat arviolta 9,8 miljoonaa euroa. Koronapandemian vaikutuksiin saatava valtiontuki on 6,1 miljoonaa euroa.

Poikkeamat vuosisuunnitelmaan, konsernihallinto ja taseyksiköt

Miljoonaa euroa	Vuosi- suunnitelma 2021	Tilinpäätös- ennuste 2021	Ero
KONSERNIHALLINTO			
Konsernihallinto	-41,4	-40,6	0,8
Yhteiset erät	-125,8	-125,4	0,3
TASEYKSIKÖT			
Pirkanmaan pelastuslaitos	0,0	0,0	0,0
Tampereen Vesi Liikelaitos	26,6	26,6	0,0
Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos	-0,5	-0,5	0,0
LASKELMAOSA			
Korkotuotot ja -kulut	-10,6	-10,6	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	145,0	85,0	-60,0

Merkittävimmmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan, konsernihallinto ja taseyksiköt

- **Konsernihallinto (+0,8 M€):** Merkittävimmmät syyt vuosisuunnitelman poikkeamiin ovat henkilöstömenojen alittuminen sekä koronatilanteeseen liittyvät säästöt mm. tilaisuuksien järjestämisessä.
- **Yhteiset erät (+0,3 M€):** Toimintamenot alittuvat, koska osallistuvan budjetoinnin uutta kierrosta ei ehditä käynnistää ja suur tapahtumakustannukset toteutuvat suunniteltua pienempinä koronapandemian aiheuttaman poikkeustilanteen vuoksi. Toisaalta kustannuksia lisää huhtikuun lopussa päätetty henkilöstön kertaluonteinen liikunta- ja kulttuurietuuden korotus.
- Tampereen Veden, Tampereen Kaupunkiliikenteen ja Pirkanmaan pelastuslaitoksen liikeylijäämien ennustetaan toteutuvan vuosisuunnitelman mukaisena.

Henkilöstömenot

Henkilöstömenot (milj. euroa)	Tot. 2021 1-4	TP 2020	VS 2021	TP Enn 2021	TP Enn. 21 / VS 21
Palkat ja palkkiot	-159,7	-499,2	-525,7	-525,2	0,6
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-36,6	-112,3	-116,0	-116,2	-0,2
Muut henkilösivukulut	-6,3	-17,5	-20,7	-20,7	0,0
Yhteensä	-202,7	-629,0	-662,4	-662,1	0,3

Henkilöstömenot

- **Tilinpäätösennusteen mukaan henkilöstömenot alittavat vuosisuunnitelman 0,3 miljoonalla eurolla.**
 - Sosiaali- ja terveyslautakunta: ylitys 1,7 milj. euroa (massarokotuspisteen resurssitarve ja eläkemenoperusteisten maksujen ylitys).
 - Elinvoima- ja osaamislautakunta: alitus 1,2 milj. euroa (koronapandemiasta johtuva palkkatukityöllistämisen väheneminen).
 - Sivistys- ja kulttuurilautakunta: alitus 0,3 milj. euroa (viivästyneet rekrytoinnit ja sijaistarpeen väheneminen kulttuurin palveluryhmässä koronapandemian vuoksi).
 - Konsernihallinto: alitus 0,2 milj. euroa (täyttämättömät vakanssit ja viivästyneet rekrytoinnit).
 - Tampereen Vesi: alitus 0,2 milj. euroa (viivästyneet rekrytoinnit).
- **Työvoimakustannusten (henkilöstömenot lisättynä työvoiman vuokrauskustannuksilla) ennuste ylittää vuosisuunnitelman 0,6 miljoonalla eurolla.**

Palkalliset henkilötyövuodet

	Tot 1-4 / 2021	TP 2020	VS 2021	TP Enn 2021	TP Enn 21 / VS 21
Palkalliset henkilötyövuodet					
Konsernihallinto	100	307	342	336	-6
Sosiaali- ja terveystyövuodet	1 429	4 553	4 662	4 693	31
Sivistystyövuodet	1 632	4 619	4 748	4 749	1
Elinvoiman ja kilpailukykytyövuodet	568	1 656	1 900	1 837	-63
Ammatillinen koulutus	349	975	1 031	1 050	19
Lukiokoulutus	100	297	300	302	2
Työllisyys- ja kasvupalvelut	93	312	483	404	-79
Muut yhteensä	25	73	86	83	-4
Kaupunkiympäristön työvuodet	102	312	335	333	-2
Liikelaikot yhteensä	156	510	469	465	-4
Tampereen Kaupunkiliikenne	108	357	310	310	0
Tampereen Vesi	48	154	159	155	-4
Pirkanmaan pelastuslaitos	212	648	670	670	0
Yhteensä	4 199	12 606	13 125	13 084	-41

Palkalliset henkilötyövuodet

- Palkallisten henkilötyövuosien ennuste alittaa vuosisuunnitelman 41 henkilötyövuodella.
 - Sosiaali- ja terveyspalveluissa palkallisten henkilötyövuosien ennuste ylittää vuosisuunnitelman 31 henkilötyövuotta Ratinan massarokotuspisteen ja terveysasemien lisäresurssitarpeesta johtuen.
 - Ammatillisessa koulutuksessa palkallisten henkilötyövuosien ennuste ylittää vuosisuunnitelman 19 henkilötyövuotta. Ylitystä selittää lisärahoituksella toteutettavat opettajien ja ohjaajien rekrytoinnit.
 - Työllisyys- ja kasvupalveluissa palkallisten henkilötyövuosien arvioidaan toteutuvan 79 henkilötyövuotta vuosisuunnitelmaa pienempinä palkkatukityöllistettävien määrän vähenemisen vuoksi.
 - Konsernihallinnon palkalliset henkilötyövuodet alittavat vuosisuunnitelman 6 henkilötyövuotta täyttämättömien vakanssien ja viivästyneiden rekrytointien vuoksi.
- Palkkatuetun henkilöstön osuus tilinpäätösennusteesta on 234 henkilötyövuotta, jossa on kasvua 49 henkilötyövuotta (26,4 %) edellisvuoteen nähden.

Verorahoitus

Miljoonaa euroa	Tot. 2021 1-4	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	TP Enn. / VS milj. €	TP Enn. / TP 20 %	TP Enn. / TP 20
Verotulot yhteensä	390,3	1 035,3	1 058,7	1 080,0	21,3	4,3	44,7
Kunnallisvero	326,4	866,9	874,7	880,0	5,3	1,5	13,1
Yhteisövero	53,7	85,3	92,0	105,0	13,0	23,0	19,7
Kiinteistövero	10,2	83,1	92,0	95,0	3,0	14,3	11,9
Valtionosuudet yhteensä	118,2	394,6	354,5	354,6	0,2	-10,1	-39,9
Peruspalvelut	62,1	223,4	186,2	186,3	0,1	-16,6	-37,1
Veromenetyksen kompensatio	33,5	100,8	100,5	100,5	0,0	-0,3	-0,3
Muut opetus ja kulttuuri	22,6	70,3	67,8	67,8	0,1	-3,6	-2,5
Verorahoitus yhteensä	508,5	1 429,9	1 413,2	1 434,6	21,5	0,3	4,7

Verorahoitus

Verorahoituksen arviointiin tässä vaiheessa vuotta sisältyy suurta epävarmuutta. Verorahoituksen ennustetaan tässä vaiheessa ylittävän vuosisuunnitelman 21,5 milj. eurolla.

Verotulot

- Verotuloja on kertynyt alkuvuonna 390,3 milj. euroa.
- Kunnallisverotuloarviota on nostettu 5,3 milj. eurolla.
- Yhteisöveron tilapäinen kuntien jako-osuuden korotus näkyy korkeana yhteisöverotuottona. Vaikutus on noin 20 milj. euroa. Yhteisöverotuloennustetta on nostettu 13 milj. eurolla koko maan tuoreimpaan kertymäärävioon perustuen.
- Kiinteistöverotuloarvio on 3 milj. euroa vuosisuunnitelmaa korkeampi.
- Verotulojen kirjauksissa siirryttiin Tampereella maksuperusteiseen kirjaukseen vuoden 2021 alusta. Tästä johtuen kirjanpidon mukaiset kumulatiiviset toteumat eivät ole vertailukelpoisia vuoteen 2020 verrattuna.

Valtionosuudet

- Valtionosuuksia kertyi tammi-huhtikuussa odotetusti 88,6 milj. euroa. Koko vuoden ennuste on tässä vaiheessa vuosisuunnitelman mukainen.
- Vuonna 2020 valtio maksoi valtionosuusjärjestelmän kautta yhteensä 68,5 milj. euroa koronaviruspandemian taloudellisten vaikutusten johdosta ja poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi. Summa sisältää yrityksille myönnettyjen veromaksulykkäyksien kompensatiota 5,0 milj. euroa, joka peritään kunnilta takaisin tulevana vuosina.
- Vuoden 2021 valtionosuuspäätöksiin sisältyy koronakorvauksia 2,1 milj. euroa. Lisäksi Tampereelta peritään takaisin vuonna 2020 saatuja veromaksulykkäyksien kompensatioita 3,8 milj. euroa eli nettona koronaerät vähentävät valtionosuuksia 1,7 milj. euroa.

Investoinnit

Milj. euroa	Tot 2021 1-4	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn	Ero VS / TP Enn
Aineettomat hyödykkeet					
Tietokoneohjelmistojen käyttöoikeudet	-0,1	-0,6	-0,1	-0,1	0,0
Tietokoneohjelmistojen valmistusarvot	-0,6	-2,2	-9,7	-9,6	0,0
Muut pitkävaikutteiset menot	-0,4	-4,6	-2,1	-2,1	0,0
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	-1,2	-16,4	-34,6	-22,7	11,9
Rakennukset	-4,7	-27,4	-125,8	-98,6	27,2
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-0,4	-16,8	-96,2	-98,2	-2,0
Koneet ja kalusto	-1,4	-8,1	-15,0	-13,1	1,9
Muut aineelliset hyödykkeet	0,0	-0,6	-0,4	-0,4	0,0
Keskeneräiset hankinnat	-31,7	-110,8	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	0,0	-42,5	-15,2	-15,2	0,0
Investoinnit yhteensä	-40,6	-229,9	-298,9	-259,9	39,0
Rahoitusosuudet	0,3	7,3	2,7	3,8	1,1
Nettoinvestoinnit yhteensä	-40,3	-222,6	-296,2	-256,1	40,1
Pysyvien vastaavien luovutustulot	6,0	45,4	77,0	74,3	-2,6

Huom. Sisältää kaupungin sisäiset erät

Investoinnit

- Vuoden 2021 nettoinvestointien toteumaksi ennustetaan 256,1 miljoonaa euroa, mikä alittaa vuosisuunnitelman 40,1 miljoonalla eurolla.
- Merkittävimmät poikkeamat ovat asunto- ja kiinteistölautakunnan talonrakennushankkeiden sekä maa- ja vesialueiden, Hiedanranta-kehitysohjelman sekä Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen investoinneissa.
- Pysyvien vastaavien myyntitulojen ennuste on 74,3 miljoonaa euroa, mikä alittaa vuosisuunnitelman 2,6 miljoonalla eurolla.

Poikkeamat vuosisuunnitelmaan, investoinnit

Nettoinvestoinnit, miljoonaa euroa	Vuosi- suunnitelma 2021	Tilinpäätös- ennuste 2021	Ero
Sivistyspalvelujen palvelualue			
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	-10,7	-10,6	0,1
Sosiaali- ja terveystalouden palvelualue			
Sosiaali- ja terveystalouten lautakunta	-1,8	-1,8	0,0
Elinvoiman ja kilpailukykyyn palvelualue			
Elinvoima- ja osaamislautakunta	-2,2	-2,2	0,0
Asunto- ja kiinteistölaikunta	-163,4	-124,3	39,1
Kaupunkiympäristön palvelualue			
Yhdyskuntalautakunta	-69,9	-70,8	-0,9
Joukkoliikennelautakunta	-0,5	-0,5	0,0
Konsernihallinto			
Konsernihallinto, muut	-0,1	-0,1	0,0
Yhteiset erät	-15,2	-15,2	0,0
ICT-kehittäminen*	-7,1	-7,1	0,0
Taseyksiköt ja Liikelaitokset			
Pirkanmaan pelastuslaitos	-2,3	-2,3	0,0
Tampereen Vesi Liikelaitos	-21,0	-21,0	0,0
Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos	-2,0	-0,2	1,8
Yhteensä	-296,2	-256,1	40,1

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan, investoinnit 1/2

Asunto- ja kiinteistölautakunta (vuosisuunnitelman alitus 39,1 miljoonaa euroa)

- Talonrakennushankkeiden suurimmat poikkeamat (yhteensä 25,8 miljoonaa euroa): Etelä-Hervannan koulu ja päiväkoti uudisrakennus, Tammelan stadion uudisrakennus, Sammon koulun laajennus ja päiväkoti, Pyyrikintie 2 koulurakennus,
- Maaomaisuuden investoinnit (+5,0 milj. euroa): Takojankadun kaava ei ole vielä saanut lainvoimaa, mikä on vaikuttanut töiden aloituksen viivästymiseen. Lakalaivan (Sulkavuori) pima-investoinnin aloitus on siirtynyt lupa-asian pitkittymisen vuoksi, työt siirtyvät osin vuodelle 2022.
- Hiedanranta (+8,4 miljoonaa euroa): Näsisaaren vesistöäytön viivästyminen, rakennusten kunnostamisen toteumaennuste pienentynyt

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan, investoinnit 2/2

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos (vuosisuunnitelman alitus 1,8 miljoonaa euroa)

- Investointitarpeet tarkentuneet. Vuoden 2021 osalta ei laskevan suoritevolyymin vuoksi olla tekemässä linja-autokaluston uushankintoja. Tilaajan kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta on kuitenkin tarkoituksenmukaista varautua mahdolliseen pienimuotoiseen käytetyn kaluston hankintaan.

Yhdyskuntalautakunta (vuosisuunnitelman ylitys 0,9 miljoonaa euroa)

- Hämeenkadun reuna-alueiden ripeä valmistuminen tuomassa rakentajille allianssi-bonuksen, Jäähallinkaaren pohjaolosuhteet suunniteltua vaativammat. Jossain määrin myös muuta ylityspainetta, jota pyritään hallitsemaan. Valtiontukea saatavissa liikenteen sähköistämiseen sekä pyöräilyolosuhteiden kehittämiseen.

Rahoituslaskelma

Milj. euroa	Tot 1-4 / 2021	TP 2020	VS 2021	TP Enn 2021	TP Enn 21 / VS 21
Toiminnan rahavirta	62,9	152,3	50,5	42,8	-7,7
Investointien rahavirta	-34,3	-177,2	-219,3	-181,8	37,5
Investointimenot	-40,6	-229,9	-298,9	-259,9	39,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,3	7,3	2,7	3,8	1,1
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	6,0	45,4	77,0	74,3	-2,6
Toiminnan ja investointien rahavirta	28,6	-24,9	-168,8	-138,9	29,9
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	0,1	-14,7	-0,8	-0,8	0,0
Lainakannan muutokset	62,3	119,9	126,4	66,4	-60,0
Oman pääoman muutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-42,9	41,9	0,0	0,0	0,0
Rahoituksen rahavirta	19,5	147,1	125,6	65,6	-60,0
Rahavarojen muutos	48,1	122,2	-43,2	-73,3	-30,1
Rahavarat tilikauden lopussa	361,1	313,0	-	239,6	-
Rahavarat tilikauden alussa	313,0	190,8	-	313,0	-

Investointien tulorahoitus-%

35,9 %

(Tilinpäätösennuste 2021)

Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuotta

-417,4 miljoonaa euroa

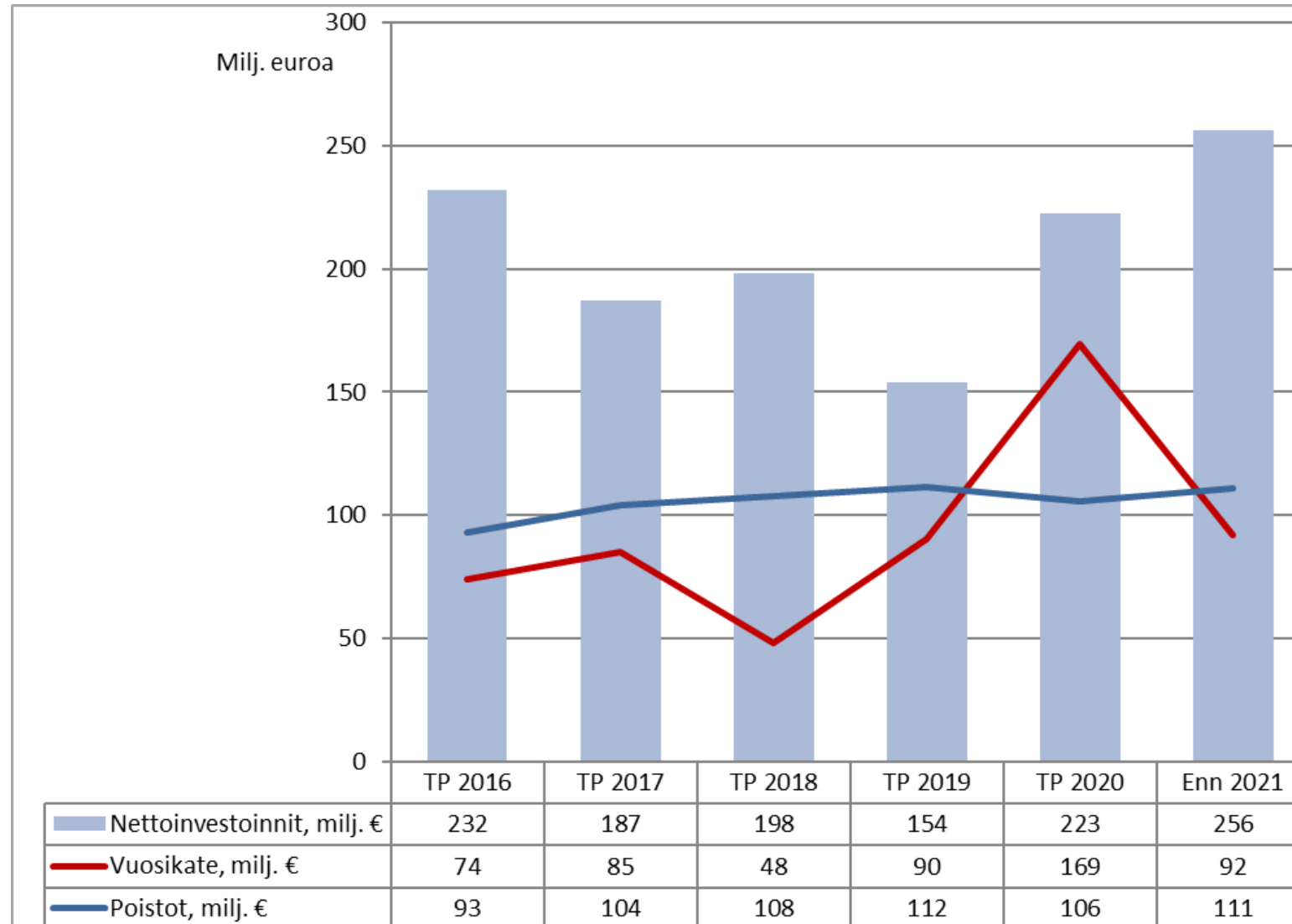
(Tilinpäätösennuste 2021)

Kassan riittävyys

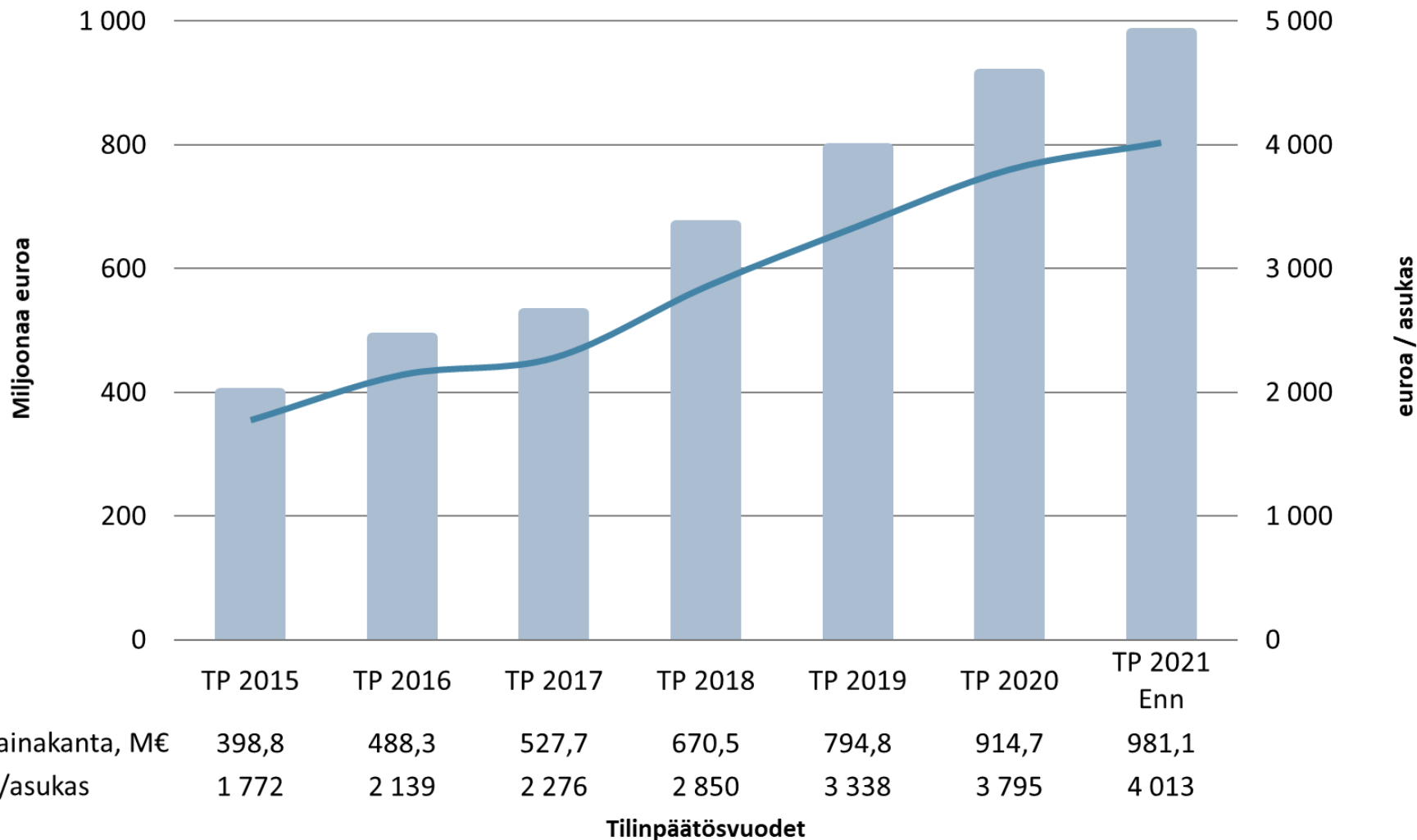
40 päivää

(Tilinpäätösennuste 2021)

Nettoinvestoinnit, vuosikate ja poistot

Lainamäärän kehitys

Lainaa otetaan vuonna 2021 60 miljoonaa euroa suunniteltua vähemmän

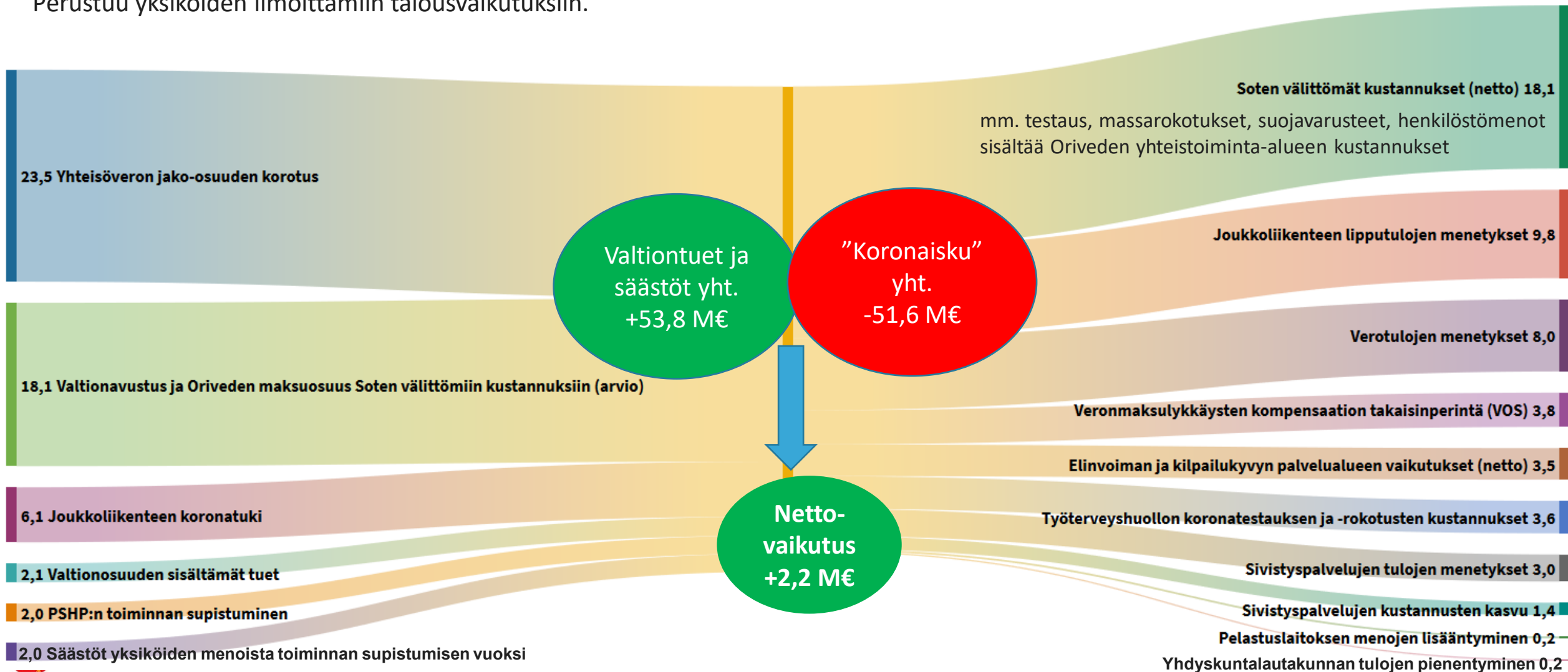
Tunnuslukuja

	Tot. 2021 1-4	TP 2020	TA 2021	VS 2021	TP 2021 Enn.	TP Enn 21 / TP 20	TP Enn 21 / VS 21
Toimintakate, milj. €	-445,0	-1 285,9	-1 324,2	-1 329,3	-1 359,0	-73,1	-29,7
Nettomenojen kasvu, %	7,3	2,7	3,0	3,4	5,7	3,0	2,3
Vuosikate, milj. €	68,5	169,4	97,8	100,3	91,9	-77,5	-8,4
Vuosikate/Poistot, %	198,4	160,1	85,3	87,4	83,0	-77,1	-4,4
Tulos, milj. €	34,0	63,8	-16,9	-14,4	-18,8	-82,7	-4,4
Toiminnan ja investointien rahavirta, 5 vuotta	-347,2	-424,5	-424,4	-447,3	-417,4	7,1	29,9
Investoinnit (netto), milj. €	-40,3	-222,6	-271,0	-296,2	-256,1	-33,5	40,1
Investointien tulorahoitus, %	170,2	76,1	36,1	33,8	35,9	-40,2	2,0
Lainat, milj. €	977,0	914,7	1 050,0	1 050,0	981,1	66,4	-68,9
Lainat, € / asukas	4 043	3 795	4 295	4 295	4 013	217	-282
Verorahoituksen kasvu,%	13,9	5,9	-1,7	-1,2	0,3	-5,6	1,5
Asukasmäärä	241 672	241 009	244 500	244 500	244 500	3 491	0

Koronaisku ja valtiontuet arvio*

* **Huom!** Arvio sisältää myös koronasta aiheutuvat säästöt.

Perustuu yksiköiden ilmoittamiin talousvaikutuksiin.

Koronan merkittävimmät talousvaikutukset

- Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän noin 23,5 M€ kuntien määräaikaisen jako-osuuden korotuksen ansiosta.
- Arvioitu kunnallisverotulojen noin 8 M€ aleneminen työttömyyden kasvuun perustuen.
- Valtionosuuspäätökset sisältävät koronatukia 2,1 M€ (peruspalvelujen valtionosuus). Lisäksi vuonna 2021 peritään takaisin 3,8 M€ vuonna 2020 maksetusta 5,0 M€ veronmaksulykkäysten kompensatiosta. (Vuonna 2020 koronatukia kirjattiin valtionosuuksiin 68,5 M€.)
- Sosiaali- ja terveyspalveluissa koronasta aiheutuvia välittömiä kustannuksia (mm. testaus, massarokotukset ja suojaruusteet) toteutuu arviolta 18,1 M€, josta Oriveden palveluihin kohdistuu 0,4 M€. Näihin arvioidaan saatavan 100 % valtionavustus ja Oriveden maksama yhteistoimintaosuus. Valtionavustusten hakumenettely ja –kriteerit selviävät vasta myöhemmin.
- Joukkoliikenteen lipputulojen merkittävä väheneminen (9,8 M€). Joukkoliikenteen korona-avustus (6,1 M€).
- Sivistyspalvelujen maksu- ja myyntitulot vähenevät merkittävästi (arvio 3,0 M€); mm. liikuntapalvelut, museot, filharmonia ja työväenopisto. Tulomenetykset kasvavat, jos poikkeustilanne pitkittyy.
- Työterveyshuollon arvioidut testaus ja rokotuskustannukset (3,6 M€)
- Toimintamenojen säästöt supistetuissa palveluissa kaupungin eri yksiköissä.

Tuottavuus

Tuottavuusmittarit	30.4.2020	30.4.2021	Muutos	Muutos%	TA 2021
Päämittarit					
Käyttökustannukset, euroa/asukas	-2 498	-2 568	-69	2,8 %	-7 898
Työvoimakustannukset, euroa/asukas	-904	-841	63	-7,0 %	-2 669
Palveluhankinnat, euroa/asukas	-1 110	-1 248	-138	12,4 %	-3 614
Nettomenot, euroa/asukas	-1 738	-1 842	-104	6,0 %	-5 416
Selittävät mittarit					
Sairauspoissaolot, %	4,91 %	4,63 %	-0,3 %yks.	-	4,35 %
Työntekijäkokemus, QWL (max 100)	58,1*	59,0	0,9	1,5 %	60,0
Hankintojen tehokkuus, taso (max 100)	-	-	-	-	80
Tilatehokkuus, htm2/asukas	3,55	3,51	-0,04	-1,3 %	3,51
Asukasmäärä	238 656	241 672	3 016	1,3 %	244 500

* Tulos on vuodenvaihteen 2020 kyselystä

Yhtä asukasta kohden kaupunki on käyttänyt tammi-huhtikuussa 2 568 euroa, joka on 69 euroa (2,8 %) enemmän kuin vuotta aiemmin.

Työvoimakustannusten 7,0 % alentumiseen on vaikuttanut mm. psykiatrian palvelujen siirto omasta toiminnasta PSHP:n palvelutilaukseen, mikä toisaalta näkyy palveluhankintojen kasvuna. Lisäksi palvelusetelien kustannukset kirjataan 2021 alkaen palveluhankinnoiksi, aiemmin ne kirjattiin avustuksiin, mikä näkyy palveluhankintojen 12,4 %:n kasvussa edellisvuoteen verrattuna.

Huhtikuun 2021 lopussa palvelukäytössä on tiloja yhteensä 847 166 htm2. Tilatehokkuus on parantunut 1,3 % edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta.

Konserniennuste

Miljoonaa euroa	TP 2020	TP 2021 Enn	TP 2021 Enn/TP 2020
Toimintatuotot	1218,7	1439,7	221,0
Toimintakulut	-2305,3	-2629,8	-324,5
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tapp	5,5	4,8	-0,7
Toimintakate	-1081,1	-1185,4	-104,3
Verotulot	1035,3	1080,0	44,7
Valtionosuudet	394,6	354,6	-40,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-30,7	-37,0	-6,3
Vuosikate	318,1	212,2	-105,9
Poistot ja arvonalentumiset	-216,7	-224,3	-7,6
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	101,5	-12,0	-113,5
Tilinpäätössiirrot	0,3	0,5	0,2
Tilikauden verot	-10,3	-10,2	0,1
Laskennalliset verot	-4,9	-3,6	1,3
Vähemmistöosuudet	-6,0	-2,6	3,4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	80,6	-27,8	-108,4

Tilikauden tulos

-12 milj. €
(TP Enn 2021)

Nettomenot

+ 10 %
(TP Enn 2021 / TP 2020)

Investoinnit

514,4 milj. €
(TP Enn 2021)

Lainakanta

2 220,8 milj. €
(TP Enn 2021)

Keskeiset nostot konserniennusteesta

- Kaupunkikonsernin tulosenuste on -12 milj. euroa, mikä on 113,5 milj. euroa edellisvuotta heikompi.
- Konsernin nettomenojen ennustetaan kasvavan 104,3 milj. eurolla, yhteensä 10 % Vuonna 2020 konsernin nettomenojen (toimintakate) kasvu oli 7,5 %.
 - Merkittävimmät nettomenojen kasvut ovat kaupungin, Pirkanmaan Jätehuollon, Tampereen Kotilinnasäätiön, Hiedanrannan Kehityksen ja Tampereen Vuokratalosäätiön tilinpäätösennusteissa. Toisaalta Tampereen Raitiotie, Pirkan Opiskelija-asunnot, PSHP ja Särkänniemi ennustavat edellisvuotta parempaa toimintakatetta.
- Konsernin vuosikate-ennuste on 212,2 milj. euroa ja se kattaa poistoista 95 %. Vuosikate heikkenee 33 % vuoden 2020 tilinpäätöksestä. Pääosin se johtuu valtionosuuksien vähentymisestä kertaluonteisten koronatukien poistuessa. Verorahoituksen arvioidaan kasvavan 4,7 milj. euroa eli 0,3 % vuoden 2020 tasosta.
- Tilikauden alijäämäksi ennustetaan konsernin osalta -27,8 milj. euroa, mikä on 108,4 milj. euroa heikompi kuin vuonna 2020. Merkittävimmin siihen vaikuttaa kaupungin ennuste, jossa tilikauden alijäämä on -16,8 milj. euroa, joka on 83 milj. euroa edellisvuotta heikompi.
- Konsernin investointiennuste on 514,4 milj. euroa, kasvua edellisvuoteen 15,8 % (TP 2020: 444,4 milj. euroa).
- Konsernin lainakantaennuste 2 220,8 milj. euroa, kasvua edellisvuoteen 3,1 % (TP 2020: 2 153,7 milj. euroa).

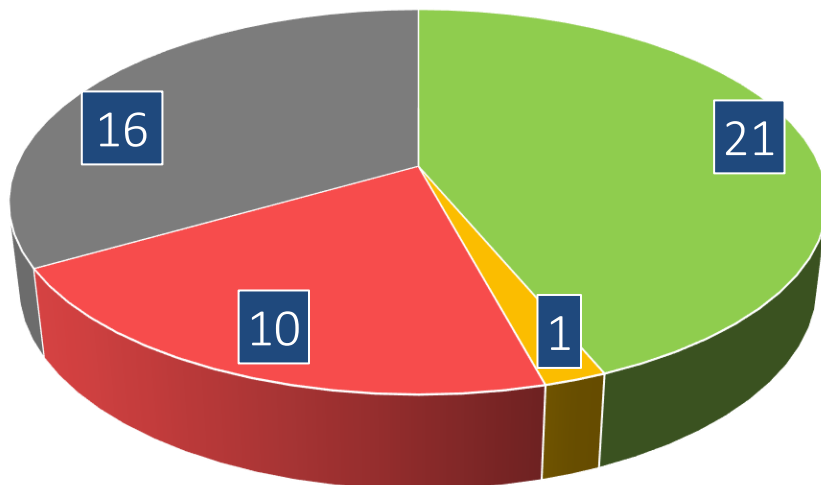
Talousarvion 2021 toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Toteumatiedot tammi-huhtikuulta 2021

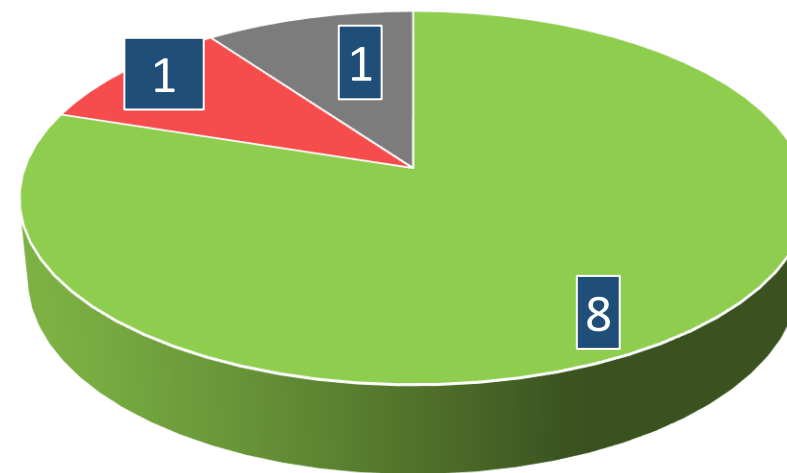
Toiminnan tavoitteiden toteutuminen 2021

KAUPUNKITASOISET SEKÄ LAUTAKUNNILLE JA KEHITYSOHJELMILLE ASETETUT TAVOITTEET

- Tavoitteen arvioidaan toteutuvan
- Tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain
- Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta
- Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida

LIIKELAITOKSILLE JA PELASTUSLAITOKSELLE ASETETUT TAVOITTEET

- Tavoitteen arvioidaan toteutuvan
- Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta
- Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida

Keskeiset onnistumiset 1/2

Tavoite	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuoden lopun tilanteessa
Kotihoidon asiakkaiden sairaalavuorokausien määrä on vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna	Kotihoidon asiakkaiden kaikki sairaalavuorokaudet ovat vähentyneet 15,4 % (-3 308 vrk.) vuoden 2020 tammi-huhtikuun tilanteeseen verrattuna. Kotihoidon asiakkaiden suunnittelemattomat sairaalavuorokaudet ovat vähentyneet yhteensä 30,0 % (-3 737 vrk.). Erityisesti ovat vähentyneet kotihoidon asiakkaiden erikoissairaanhoidon suunnittelemattomat sairaalavuorokaudet, missä vähennystä on tapahtunut 35,5 % (- 2 611 vrk.) vuoteen 2020 verrattuna. Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä.
Lastensuojelun asiakkaiden osuus väestöstä (0-17-vuotiaat) on enintään 5,7 %	Lastensuojelun asiakkaiden osuus väestöstä (0–17-vuotiaat) on 5,0 %. Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä.
Laajan työttömyysasteen kehitys on nuorten ja ulkomaalaisten osalta kuuden suurimman kaupungin keskiarvon tasolla	Korona on heikentänyt työllisyystilannetta koko maassa. Nuorten ja ulkomaalaisten laajan työttömyysasteen kehitys Tampereella on kuitenkin ollut vuoden aikana suopeampaa kuin muissa kuutoskaupungeissa keskimäärin. Nuorten laaja työttömyysaste on Tampereella maaliskuussa* 2021 laskenut edellisvuodesta 1,4 %-yksikköä, kun se muissa kuutoskaupungeissa nousi keskimäärin 1,2 %-yksikköä. Ulkomaalaisten laaja työttömyysaste laski Tampereella 3,4 %-yksikköä ja muissa kuutoskaupungeissa keskimäärin muutosta ei ollut (+/- 0,0 %-yksikköä). Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä. * Huhtikuun työllisyyskatsaus julkaistaan ti 25.5. > luvut päivitetään
Raitiotien osan 1 rakentaminen on edennyt tavoitellun aikataulun mukaisesti ja kaupallinen liikenne on käynnistynyt onnistuneesti 9.8.2021	Raitiotieallianssin rakennustyöt etenevät suunnittelun mukaisesti ja raitiotien varsinainen liikennöinti on tavoite avata sekä Hervanta – Pyynikintori ja Tays – Sorin aukio –linjoilla 9.8.2021. Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä.
Raitiotien osan 2 rakentaminen on edennyt tavoitellun aikataulun mukaisesti	Raitiotien osan 2A Pyynikintori – Santalahti rakentaminen etenee suunnitellusti. Sepänkadun sillan purkutöiden valmistelu on edennyt suunnitellusti. Sepänkatu on katkaisu läpikulkuliikenteeltä 3.5.2021. Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä.
Kohtuuhintaisten asuntojen rakentaminen on käynnistynyt MAL 4 -sopimuksen mukaisesti	Huhtikuun loppuun mennessä oli käynnistynyt 332 kohtuuhintaisen asunnon rakentaminen. MAL4- sopimuksen tavoitteena on 573 kohtuuhintaisen asunnon rakentamisen käynnistyminen vuonna 2021. Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä.

Keskeiset onnistumiset 2/2

Tavoite	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuoden lopun tilanteessa	
80 % asemakaavoitetusta asuinkerrosalasta sijoittuu joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin	Hyväksytyt asemakaavoitusohjelman mukaisesti 91% asumisen kerrosalasta sijoittuu joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin. Asemakaavoitusohjelman kohteista osan vireille tulo on viivästynyt sopimusneuvottelujen vuoksi tai valmistelussa ilmennyt ennakoitua suurempia haasteita joiden vuoksi ohjelmoidun aikataulun mukainen valmistuminen uhkaa viivästyä. 4/2021 loppuun mennessä on valmistunut tulokseen asuinkerrosalaa 157 896 k-m ² , josta 99,5% sijoittuu kasvun vyöhykkeille. Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä.	
Osallistuvan budjetoinnin kokeilun arviointi on tehty ja jatkosta on päätetty arvioinnin pohjalta	Osallistuvan budjetoinnin toteutuksen arviointiraportti valmistuu huhtikuun aikana. Linjaus menetelmän jatkosta tehdään kesällä 2021. Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä.	
Ensimmäisten korttelialueiden asemakaavoitus on käynnistetty yleissuunnitelman ja kehitysohjelman tavoitteiden mukaisena	Hiedanrannan ensimmäinen korttelialueita koskeva asemakaava numero 8793 on vireillä tavoitteiden mukaisena. Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä.	
Kansainvälisten opiskelijoiden hakijamäärä Tampereen korkeakouluuyhteisön tutkinto-ohjelmiin on pysynyt edellisen vuoden tasolla	Kansainvälisten opiskelijoiden hakijamäärä Tampereen korkeakouluuyhteisön tutkinto-ohjelmiin on kasvanut vuoteen 2020 verrattuna (TAMK: + 18 % ja TAU: + 15 %). Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä.	
Digitaalisten palvelujen kokonaiskuvan seuranta on käynnistynyt	Digitaalisten palvelujen kokonaiskuvan seuranta on käynnistynyt hyödyntäen digiasioinnin mittaristoa. Pohjadata päivittyy osittain automaattisesti ja osittain manuaalisesti pääsääntöisesti vähintään kerran kuussa. Mittariston kattavuus laajenee palvelutietovarannon karttuessa. Mittaristoon lisätään mm. seurattavien palveluiden volyymitietoja palautteen ja tarjonnan perusteella. Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä.	
Investointien tulorahoitus-% on 34	Investointien tulorahoitus-% on ennusteen mukaan 36 %. Vuosikate-ennuste on 91,9 milj. euroa, mikä on 8,4 milj. euroa vuosisuunnitelmaa heikompi. Nettoinvestointien ennuste on 256,1 milj. euroa, mikä on 40,1 milj. euroa suunniteltua pienempi. Suurimmat alitukset ovat talonrakennusinvestoinneissa sekä maa- ja vesialueissa. Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä.	

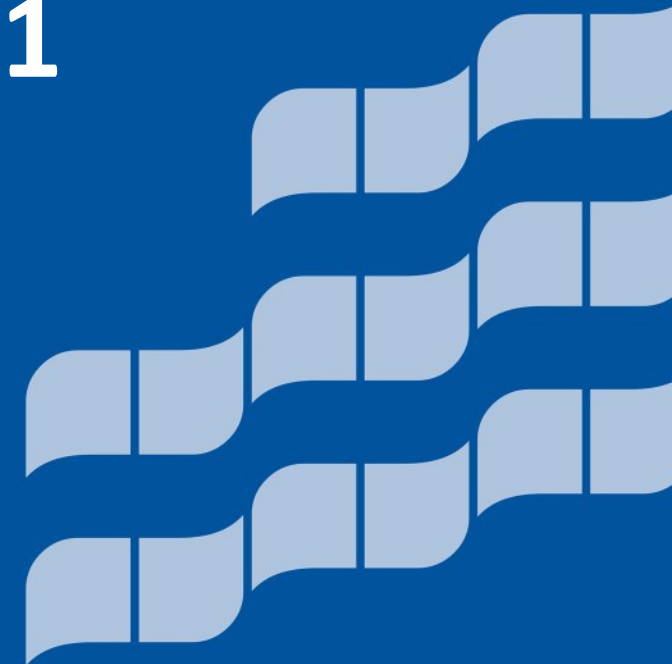
Keskeiset poikkeamat 1/2

Tavoite	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuoden lopun tilanteessa
Työllistymistä edistävän palvelun perusteella työmarkkinatukea saa Tampereella keskimäärin vähintään 4900 henkilöä kuukaudessa	Kela on maksanut Tampereella työmarkkinatukea työllistymistä edistävän palvelun perusteella tammi-maaliskuussa 2021 keskimäärin 4097 asiakkaalle kuukaudessa. Työllisyys- ja kasvupalvelujen henkilöasiakaspalvelun asiakasmäärä oli keskimäärin reilu 6000 asiakasta kuukaudessa ennen työllisyyskokeilun alkamista. Työllisyyden kuntakokeilu mahdollistaa asiakkaiden tehokkaan ohjaamisen työllistymistä edistäviin palveluihin sekä työhön ja koulutukseen. Kokeilu kuitenkin käynnistyi aiottua myöhemmin 1.3. ja noin 19 000 asiakkaan siirto kokeiluun tehtiin maaliskuun puolessa välissä. Asiakkaiden haltuunotto vie aikaa ja tehostuneen ohjauksen vaikutukset näkyvät viiveellä. Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta vuoden loppuun mennessä.
Kävijämäärät keskeisissä kohteissa (ks. mittarit) ovat palautuneet vuoden 2019 tasolle	Museot, kirjastot ja Särkänniemen huvipuisto eivät ole olleet alkuvuoden aikana täysimääräisesti auki koronarajoitusten vuoksi. Tapahtumatoiminnan rajoitukset ovat estäneet myös muiden kokoontumisten ja tapahtumien toteuttamisen, lukuun ottamatta virtuaalisia toteutuksia. Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta vuoden loppuun mennessä.
Hiilidioksidipäästöjen määrä on vähentynyt Kestävä Tampere 2030 - tiekartan toimenpitein 40 prosenttia vuoden 1990 tasosta	Keväällä 2020 valmistuneen, vuoden 2019 päästölaskennan mukaan hiilidioksidipäästöjen määrä on vähentynyt 1990 tasoon verrattuna 30 %. Vuoden 2021 päästölaskennan alustavat tiedot saadaan keväällä 2022 ja varmistuslaskenta keväällä 2023. Tavoitteen toteutumista pidetään epätodennäköisenä. Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta vuoden loppuun mennessä.
90 % rakennusluvista on käsitelty 2 kuukaudessa	Rakennusvalvonnan kahden kuukauden käsittelyaikatavoite 90 % rakennusluvista ei ole toteutunut. 2021 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana rakennusluvista 43 % käsiteltiin tavoitellussa kahdessa kuukaudessa. Edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna rakennuslupien keskimääräinen käsittelyaika putosi kuitenkin 91 käsittelypäivästä 74:ään. Tämä tarkoittaa -19 %:n laskua keskimääräiseen käsittelyaikaan. Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta vuoden loppuun mennessä.
Tampereen sijoittuminen Elinkeinoelämän keskusliiton kuntarankingissa on parantunut vuoteen 2019 verrattuna	Vuonna 2021 EK:n kuntarankingissa 25 seutukunnan vertailussa Tampereen sijoitus oli 8, mikä on sama sijoitus kuin vuonna 2019. Tavoite ei toteutunut.

Keskeiset poikkeamat 2/2

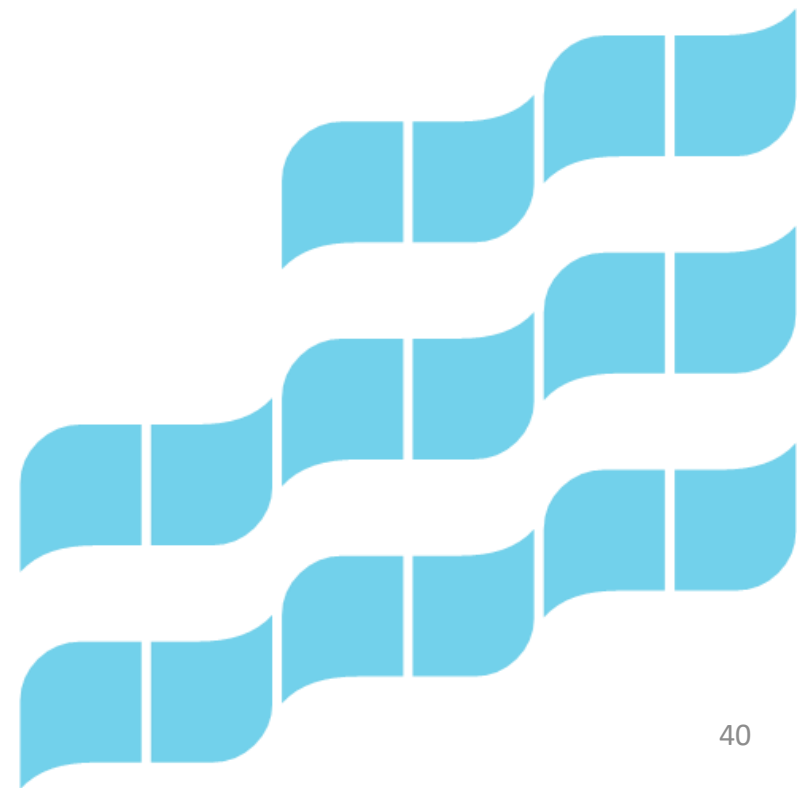
Tavoite	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuoden lopun tilanteessa
Yritystontteja on luovutettu vähintään 50 000 k-m2	Yritystontteja on luovutettu 01-04/2021 välisenä aikana 2833 k-m2. Tavoitteen toteutumiseen sisältyy epävarmuutta ja huhtikuun tilanteessa arvioidaan tavoitteen jäävän toteutumatta vuoden loppuun mennessä. Mikäli päätöksenteossa olevat ehdolliset luovutukset realisoituvat jo vuonna 2021, tavoite toteutuu.
Joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut vuoteen 2019 verrattuna	Joukkoliikenteessä tehtiin tammi-huhtikuussa 2021 yhteensä 8,4 miljoonaa matkaa, mikä on noin 44 % vähemmän kun vastaavana ajanjaksona 2019. Poikkeama johtuu koronapandemian pitkittymisestä ja pahentumisesta alku vuonna 2021 ja mikäli koronatilanne edelleen jatkuu, uhkaa tavoite jäädä toteutumatta syksyn 2021 joukkoliikenteen palvelutason merkittävästä parantamisesta huolimatta. Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta vuoden loppuun mennessä.
Tilikauden tulos on enintään 13,0 milj. euroa alijäämäinen	Tilikauden tulosenuste on 18,8 milj. euroa alijäämäinen, mikä on 4,4 milj. euroa vuosisuunnitelmaa ja 5,8 milj. euroa talousarviotavoitetta heikompi. Toimintakate-ennuste on 29,7 milj. euroa budjetoitua huonompi. Suurimmat ylitysennusteet ovat Sosiaali- ja terveystalouden palvelualueella (20,4 milj. euroa), Kaupunkiympäristön palvelualueella (4,5 milj. euroa) ja Sivistyspalvelujen palvelualueella (3,9 milj. euroa). Nettomenojen kasvuennuste on 5,7 %. Verorahoituksen osalta ennustetaan 21,5 milj. euroa budjetoitua parempaa toteumaa. Verotuloihin arvioidaan 4,3 % kasvu edellisvuoteen verrattuna. Valtionosuudet alenevat merkittävästi vuoteen 2020 verrattuna kertaluonteisten koronatukien poistumisen vuoksi. Poistoarvio on 4,0 milj. euroa suunniteltua pienempi. Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta vuoden loppuun mennessä.
Käyttökustannusten asukaskohtainen kasvu on enintään 2,7 %	Käyttökustannusten ennustettu asukaskohtainen kasvu on 6,0 %. Koronaviruspandemia on vaikuttanut erityisesti sosiaali- ja terveystalouden palvelujen kustannuksiin. Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta vuoden loppuun mennessä.
Nettomenojen kasvu on enintään 0,6 %	Huhtikuun tilinpäätösennusteessa nettomenojen kasvu on 73,1 milj. euroa eli 5,7 %. Toimintakate uhkaa toteutua 29,7 milj. euroa vuosisuunnitelmaa heikompana. Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta vuoden loppuun mennessä.

**10 kohdan toimenpideohjelman
raportointi,
tammikuu - huhtikuu 2021**

10 kohdan toimenpideohjelma

- Pormestarin talousarvioehdotuksen 21.10.2019 yhteydessä esiteltiin 10 kohdan toimenpideohjelma talouden pitämiseksi tasapainossa veronkorotusten jälkeen.
- Toimenpideohjelmasta raportoidaan vuoden 2021 aikana kolme kertaa; toiminnan ja talouden katsausten sekä tilinpäätöksen yhteydessä.
- Toimenpideohjelmaa toteutetaan osana toiminnan ja talouden prosessia; sen sisältöjä on otettu huomioon vuoden 2021 palvelu- ja vuosisuunnitelmissa ja johdon tavoite- ja kehityskeskusteluissa.

1. Talous-, tuottavuus- ja tuloksellisuusohjelman jatkaminen

(Raportoi(t): talousjohtaja ja palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammikuu - huhtikuu 2021

- Talouden tasapainottamisohjelmassa vuosille 2018-2020 asetetut taloustavoitteet saavutettiin.
- Huhtikuun tilinpäätösennusteessa nettomenojen kasvu on 73,1 milj. euroa eli 5,7 %. Toimintakate uhkaa toteutua 29,7 milj. euroa vuosisuunnitelmaa heikompana. Käyttökustannusten ennustettu asukaskohtainen kasvu on 6,0 %. Koronaviruspandemia on vaikuttanut erityisesti sosiaali- ja terveystalouden palvelujen kustannuksiin.
- Nollapohjabudjetoinnin kokeilut ovat käynnistyneet kolmessa kohteessa: työllisyys- ja kasvupalveluissa, ympäristö- ja ilmastopolitiikka yksikössä ja historiallisissa museoissa. Kokeilussa tehdään yhteistyötä Tampereen yliopiston kanssa ja aiheesta on tulossa kolme opinnäytetyötä.
- Talousarvioon 2021 sisältyy lautakuntien tuottavuusmittarit. Tuottavuus- ja tuloksellisuuspilotit etenevät suunnitellusti. Tuottavuudesta raportoidaan sähköisesti TuottavuusPulssissa, jossa seurataan tuottavuuden pitkän aikavälin kehitystä. Palveluryhmät laativat tuottavuusmittaristonsa vuoden 2021 aikana.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:	Toteuma
[TA 2021] Nettomenojen kasvu on enintään 0,6 %	
Käyttökustannusten asukaskohtainen kasvu on enintään 2,7 %	

Värien selitteet:

- Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun
- Tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain vuoden loppuun
- Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta vuoden loppuun
- Tavoitteen toteumaa ei voida arvioida

2. Palvelujen rakennemuutoksen, työtapojen uudistamisen ja digitalisaation hyödyntämisen jatkaminen, 1/3

(Raportoija(t): tietohallintojohtaja ja palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammikuu - huhtikuu 2021

- Lastensuojelun asiakkaiden osuus väestöstä (0–17-vuotiaat) on 5,0 %.
- Etätyötä tukevien ohjelmistojen käyttö on jatkanut kasvuaan. Esim. Microsoft Teamsilla järjestettävien kokousten määrä on noussut alkuvuoden aikana noin kolmanneksella.
- Ammatillisen koulutuksen puolella jatkettiin hybridimallissa ja maaliskuussa etäopetuksessa. Digitiimi jatkoi henkilöstön tukemista päivystyksellään ja valmennuksilla.
- Varhaiskasvatuksessa tuettiin Teams-yhteydellä koronakaranteenitilanteissa kotona olevien perheiden jaksamista ja tarjottiin etänä pedagogista tukea lapsille.
- Alkuvuoden kaikki 66 toimielinten kokousta järjestettiin etäkokouksina.
- Lisääntyneen etätyön vaikutus potentiaalsiin tilasäästöihin on merkittävä: kevään aikana toteutunut 1100 samanaikaisesti etätyössä olevaa työntekijää tarkoittaa 1,6 hehtaaria käyttämätöntä toimistotilaa (oletettu tilavaraus 15 neliometriä henkilöä kohden). Loppuvuoden hybridimallissa etätyöläisten määrä laski ainoastaan noin 20 prosenttia keväästä 2020 ja alkuvuonna 2021 määrä on säilynyt.
- Kotihoidon kuvapuhelinasiakkaiden määrä pysynyt ennallaan, käynnit ja palvelutunnit ovat kuitenkin kasvaneet. Lasten, nuorten ja perheiden verkkomuotoisia palveluja lisättiin.
- ICT-tukikeskukseen tehtyjen häiriöilmoitusten määrä on viikoilla 1-19 ollut noin 30 prosenttia alhaisempi kuin edellisvuoden vastavana ajankohtana.

> TOIMENPITEIDEN TOTEUMATILANNE JATKUU SEURAAVALLA DIALLA

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:	Toteuma
[TA 2021] Ikäihmisistä noin 92 % asuu kotona, vähintään 6,0 % tehostetussa palveluasumisessa ja enintään 2,0 % pitkäaikaisessa laitoshoidossa	
Kotihoidon asiakkaiden sairaalavuorokausien määrä on vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna	
Lastensuojelun asiakkaiden osuus väestöstä (0-17-vuotiaat) on enintään 5,7 %	
Asunnottomuus kokonaisuutena on vähentynyt ja pitkäaikaisasunnottomuus on kääntynyt laskuun edelliseen vuoteen verrattuna	
Digitaalisten palvelujen käyttöaste on parantunut valituissa palveluissa	
[Täydentävät mittarit] Erikoissairaanhoidon kustannukset per asukas	?

Värien selitteet:

- Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun
- Tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain vuoden loppuun
- Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta vuoden loppuun
- Tavoitteen toteumaa ei voida arvioida

2. Palvelujen rakennemuutoksen, työtapojen uudistamisen ja digitalisaation hyödyntämisen jatkaminen, 2/3

(Raportoija(t): tietohallintojohtaja ja palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammikuu - huhtikuu 2021

- Kotihoidon pysäköintilupa on otettu käyttöön, se voidaan myöntää kaupungin oman palvelutuotannon lisäksi myös yksityisille yrityksille, yhdistyksille tai julkisyhteisöille tieliikennelain 190 a §:ssä määritellyjä kotihoidon tehtäviä varten (Yla 26.1.21)
- Pitkäaikaisasunnottomien määrän laskenta tehdään marraskuussa 2021 pitkäaikaisasunnottomuustietojen pohjalta.
- Kaukajärven ja Lielahden terveysasemat siirtyivät uuteen toimintamalliin.
- Kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen kuntoutuksen suunnitelmien laatiminen ja seurantamittareiden valmistelu on käynnissä. Työ jatkuu vuonna 2021. Kotikuntoutukseen on rekrytoitu lisähenkilöstöä vuosisuunnitelman mukaisesti.
- Lähitori ja palvelukeskustoimintaa on lähdetty yhtenäistämään. Kehitystyö jatkuu suunnitelman mukaan. Korona estänyt käytännön kokeilut.
- Omaolo-palvelun koronavirustaudin oirearviota täytettiin tammi-huhtikuun 2021 aikana Tampereella yli 198 000 kertaa, niistä työjonolle ohjautui reilu 28 000. Omaolon kautta tehtävä Vihta-ajanvaraus tuli käyttöön joulukuussa 2020 ja ammattilaisen työtä helpottamiseksi saimme 5.2.2021 tuotantoon läheterobotin, joka tekee ammattilaisen puolesta laboratoriolähetteen koronanäytteeseen (n. 90%). Robotin ansiosta ammattilaisen työtä on saatu korvattu 3 hvt ja henkilöstöresursseja on saatu siirrettyä muihin töihin. Muiden oirearvioiden täyttö on lisääntynyt tasaisesti ja ohjautumista omien yksiköiden työjonoille on lisätty kevään 2021 aikana, jonka myötä on koulutettu työntekijöitä.
- Ajanvaraus Ratinan rokotusyksikköön ja koronarokotuksiin terveysasemille mahdollistettiin sähköisesti. Terveysasemille lähetettävien sähköisten yhteydenottolomakkeiden ja vastaanottotoiminnan web-viestien määrät ovat kasvaneet vuoteen 2020 nähden. Suun terveydenhuollon sähköistä asiointia on kehitetty edelleen ja videovastaanottojen pilotointia laajennettu.

> TOIMENPITEIDEN TOTEUMATILANNE JATKUU SEURAAVALLA DIALLA

2. Palvelujen rakennemuutoksen, työtapojen uudistamisen ja digitalisaation hyödyntämisen jatkaminen, 3/3

(Raportoija(t): tietohallintojohtaja ja palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammikuu - huhtikuu 2021

- Työllisyys- ja kasvupalvelujen asiakastyö on koronasta johtuen toteutettu raportointijaksolla lähes kokonaan digitaalisia välineitä hyödyntäen, vain 0,6 % palveluista on toteutettu lähipalveluna. Työllisyys- ja kasvupalveluiden johdolla on aloitettu kaupungin yritys-CRM -järjestelmän määrittely- ja hankintaprosessi yhteistyössä Business Tampereen ja Tredun kanssa. Henkilöasiakaspalvelujen asiakkuudenhallinnan järjestelmäkehittämistä (Työmarkkinatori) tehdään yhteistyössä TEM:n ja KEHA-keskuksen kanssa. Kansainvälisen osaamisen palvelukokonaisuudessa rakennetaan asiakasohjauksen tueksi verkkosivuille upotettavia tekoälyavusteisia ydinkomponentteja osana kansallista tekoälyohjelmaa, Aurora AI:ta. Työllisyyden kuntakokeilun 22 kunnan kesken otettiin käyttöön yhteinen asiakaspalautejärjestelmä ja henkilöstön hyvinvointia mittaava työtyytyväisyyskysely. Kuntien yhteiskäyttöön rakennettiin verkkopalvelusivusto, joka kokoaa yhteen julkista data-aineistoa tietojohdamisen tueksi. Nuorten kesäduunikampanjan tueksi otettiin käyttöön työelämälusta, jolla kesätyöpaikat tuodaan nuorten ulottuville mobiilisovelluksen avulla.
- Tapahtuma- ja elinkeinopalveluissa sidosryhmäkokouksia, asiakastapaamisia ja yritysvierailuja on toteutettu Teamsissä. Yritysneuvonta ja koulutukset on toteutettu pääsääntöisesti webinaareissa tai Teams -kokouksina. Myös striimausmahdollisuuksia on hyödynnetty.
- Ammatillisen koulutuksen etäopetus ja muu verkossa tapahtuva oppiminen on lisääntynyt merkittävästi korona-aikana. Käynnistynyt eTredu-kehittäminen tukee hybridiopetuksen, verkko-opetuksen ja virtuaalisten oppimismahdollisuuksien sekä digipalveluiden kehittämistä Tredussa.
- Lukiokoulutuksessa verkossa tapahtuva opiskelu on lisääntynyt huomattavasti korona-aikana. Sekä opiskelijoiden että opettajien digiosaaminen on kehittynyt selvästi. Verkossa tapahtuvaa oppimista vahvistava ja kehittävä verkkokurssitarjotin on valmistunut ja verkkokurseja toteuttavat opettajat on valittu ja koulutettu. Verkkokurssitarjotin otetaan kokonaisuudessaan käyttöön lukuvuoden 2021-2022 alussa. Oppivelvollisuuden laajentumiseen liittyvät maksuttomat oppimateriaalit hankitaan digitaalisina.
- Tieto- ja kirjastopalvelut ovat laajentaneet digitaalisten aineistojen hankintaa ja käyttömahdollisuuksia. Digitaalisia aineistoja uudistetaan tavoitteellisesti myös oppivelvollisuuden laajentumiseen ja maksuttomuuden voimaantulon näkökulmasta.
- Vuonna 2020 aloitettuja kulttuurin, liikunnan ja nuorisopalvelujen etätilaisuuksia jatkettiin.

3. Elinkeinopoliittiset toimenpiteet ja veropohjan vahvistaminen

(Raportoija(t): Elinvoiman ja kilpailukyvyn sekä Kaupunkiympäristön palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammikuu – huhtikuu 2021

- Työllisyyden edistämisen kuntakokeilu käynnistyi 1.3. ja Pirkanmaan kuntien vastuulle siirtyi noin 30 000 työnhakija-asiakasta, josta Tampereen osuus noin 19 000. Hallitus päätti puoliväliriihessä jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. Hallituksen esitys on määrä valmistella siten, että tehtävät siirtyvät kunnille vuoden 2024 aikana ja kuntakokeilulle säädetään jatko siihen asti.
- Kuntakokeilu mahdollistaa asiakkaiden tehokkaamman ohjaamisen työhön, koulutukseen ja työllistymistä edistäviin palveluihin. Osaavan työvoiman saatavuutta parannetaan panostamalla jatkuvan oppimisen palvelujen ja kohtaantopalvelujen integraatioon. Uusien yhteistyömallien ansiosta asiakas pääsee tarvittaessa matalalla kynnyksellä esim. oppilaitosten uraohjaukseen ja osaamiskartoitukseen, joiden pohjata rakennetaan polku koulutukseen ja työhön. Kansainvälisen osaamisen palvelut (Osaamiskeskus, International House Tampere ja monikielinen neuvonta Mainio) kehittävät osaavan työvoiman saatavuutta laajalla rintamalla.
- Työnantajien ja työnhakijoiden kohtaamista edistetään kontaktoimalla yrityksiä piilotyöpaikkojen löytämiseksi, yritysten kanssa tehtävillä rekrytointiprojekteilla sekä kampanjoiden ja virtuaalisten tapahtumien avulla. Osaamistarpeiden ennakkoinnilla parannetaan koulutusten osuvuutta, tehostetaan uraohjausta sekä tuotetaan tietoa yritysideoiden pohjaksi. Käynnissä on ennakkointityö sote-, teollisuus-, kiertotalous-, elämystalous- sekä yrittäjyyden toimialoilla.
- Kehittyneempää data-analytiikkaa hyödynnetään yrityskehittämisen palvelutarpeiden tunnistamisessa ja palvelujen kohdentamisessa. Parhaillaan valmisteilla on palveluohjelmat yksinyrittäjien sekä pelialan ja ravintola-alan yrittäjyyden tukemiseksi. Startup-talo Platform6:n toiminta on käynnistynyt hyvin (37 startup-yritystä ja 5 osaajatiimiä). Alkukartoituksen perusteella yli 80 % yrityksistä aikoo rekrytoida seuraavan 6 kk kuluessa.
- Alkavan yrittäjyyden neuvontapalveluja kehitetään vastaamaan työmarkkinoiden murrokseen ja erityisesti kevytyrittäjyyden palvelutarpeisiin. Uudet palvelut huomioivat erityisesti kokeilun kohderyhmänäkin olevat nuoret ja maahanmuuttajataustaiset alkavat yrittäjät.
- Tampereen seudun kasvu jatkuu ripeänä. Alkuvuoden uusien yritysten sijoittuminen raportoidaan kesän jälkeen.
- Huhtikuun loppuun mennessä yritystontteja luovutettu 01-04/2021 välisenä aikana 2833 k-m² – kysyntä alkuvuodesta vilkasta. Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta huhtikuun lopun tilanteessa.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:	Toteuma
[TA 2021] Alueen startup-yritysten määrä on kasvanut 5 % edelliseen vuoteen verrattuna	
Tampereen sijoittuminen Elinkeinoelämän keskusliiton kuntarankingissa on parantunut vuoteen 2019 verrattuna	
Yritystontteja on luovutettu vähintään 50 000 k-m ²	
Tampere on vuonna 2021 Suomen suosituin opiskelukaupunki	
Kansainvälisten opiskelijoiden hakijamäärä Tampereen korkeakouluyhteisön tutkinto-ohjelmiin on pysynyt edellisen vuoden tasolla	
Työllistymistä edistävän palvelun perusteella työmarkkinatukea saa Tampereella keskimäärin vähintään 4 900 henkilöä kuukaudessa	
Laajan työttömyysasteen kehitys on nuorten ja ulkomaalaisten osalta kuuden suurimman kaupungin keskiarvon tasolla	

Värien selitteet:	
	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun
	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain vuoden loppuun
	Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta vuoden loppuun
	Tavoitteen toteumaa ei voida arvioida

4. Tuloksellisen johtamisen ja osaamisen kehittäminen

(Raportoija(t): henkilöstöjohtaja, palvelualueiden johtajat ja konserniyksiköiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammikuu - huhtikuu 2021

- Koronan myötä muuttunut toimintaympäristö haastaa tuloksellista johtamista sekä työskentelytapojen kehittämistä ja uudistamista. Esimiesarvioinnit sekä työntekijäkokemuksen mittaaminen ja parantaminen tukevat toiminnan kehittämistä.
 - Ensimmäinen kaupunkitasoinen työntekijäkokemuskysely on toteutettu 19.8. - 2.9.2020, toinen 1.-15.12.2020 ja kolmas 14.4.-5.5.2021.
 - Vuonna 2020 esimiesarviointien kaupunkitasoinen keskiarvo oli 3,23 (2019: 3,14). Esimiesarvioinnin tulos vuoden 2021 osalta valmistuu loppuvuonna.
- Henkilöstön työhyvinvoinnin arviointi perustuu työhyvinvointimatriisiin, joka huomioi sairauspoissaolojen, työtapaturmien, työkyvyttömyyseläkemaksujen sekä keskeisten Kunta-10 mittareiden kehitystä. Työhyvinvointimatriisin tulokset valmistuvat vuoden 2022 alussa, jolloin myös tulokset raportoidaan.
- Vuonna 2021 tammi-huhtikuussa sairauspoissaoloja oli 18,1 päivää henkilötyövuotta kohden. Sairauspoissaolot laskivat -6,6 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden. Koronapandemiasta ja kausivaihtelusta johtuen sairauspoissaolojen toteuma koko vuoden osalta ei ole vielä ennustettavissa.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:

Toteuma

[TA 2021]	
Esimiesarviointien tulokset ovat vähintään edellisen vuoden tasolla	
Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	
Sairauspoissaolojen määrä on laskenut vähintään 3 %	

Värien selitteet:

- Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun
- Tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain vuoden loppuun
- Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta vuoden loppuun
- Tavoitteen toteumaa ei voida arvioida

5. Hankintojen tehostaminen, 1/2

(Raportoija(t): strategijaohtaja ja palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammikuu - huhtikuu 2021

- Hankintojen kehittämisessä edetään vuonna 2020 laaditun hankintojen kehittämisen ja digitalisoinnin tiekartan mukaisesti. Kehittämistä suunnataan erityisesti säästöpotentiaaliltaan merkittäviin projekteihin. Lisäksi palvelualueet toteuttavat tehostamistoimenpiteitä oman toimintansa kehittämiseksi.
- Sopimushallinnan ja -seurannan kehittäminen -projekti on käynnistynyt ja tavoitteena on ottaa käyttöön sopimushallintajärjestelmä vuoden 2021 aikana. Sopimushallinta tehostaa sopimusten ja toimittajien hallintaa ja automatisoi manuaalisia tehtäviä, kuten sopimusten arkistoinnin.
- Hankintatoimen organisointi ja johtaminen –projekti on käynnistynyt. Projektissa tarkastellaan ja optimoidaan hankintatoimen osaamista, resursseja ja rooleja sekä tarkastellaan soteuudistuksen vaikutuksia hankintatoimintaan.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:

Toteuma

[TA 2021]

Hankintojen tehokkuusindeksi on parantunut edellisvuoden tasoon verrattuna

Värien selitteet:

- Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun
- Tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain vuoden loppuun
- Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta vuoden loppuun
- Tavoitteen toteumaa ei voida arvioida

5. Hankintojen tehostaminen, 2/2

(Raportoi(t): strategijaohtaja ja palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammikuu - huhtikuu 2021

- Sosiaali- ja terveyspalvelujen tuloksellista järjestämistä on tuettu kehittämällä tietojohdamista, mm. vahvistamalla toiminnan ja talouden seuranta Power BI työkalun käyttöönottojen avulla sekä kehittämällä palautetiedon keräämistä. Integraattorimallin laajentaminen uusiin palveluihin kuten vammaispalveluihin on varmistunut Kotitori-hankinnan edettyä tarjouspyynnön julkaisuun. Jatkumona vuonna 2020 toteutetulle hankintojen arvioinnille on käynnistynyt tietojohdamisen vahvistamiseen pyrkivä Ostopalveluja koskevan datan keruu johdon päätöksenteon tueksi-projekti. Hankintojen strategisen suunnittelun ja palvelujen järjestämistavan vertailun edistämiseksi on sovittuna koulutusta oman ja ulkoisten toimijoiden kustannusvertailun toteuttamisesta. Uusien palvelusetelien mahdollisuutta arvioidaan systemaattisesti hankintojen valmistelun yhteydessä. Sote-hankinnoille asetetut tavoitteet ovat edenneet suunnitelman mukaisesti.
- Perusopetuksen koulukuljetusten kilpailutus on valmistunut Tuomi Logistiikan toimesta.
- Elinvoiman ja kilpailukyvyyn palvelualueen hankintatoimintaa kehitetään osana strategisten hankintojen kehittämiskokonaisuutta.
- Kaupunkiympäristön palvelualueella on kehitetty palvelualueen ja Tampereen Infra Oy:n välistä sopimusyhteistyötä. Lisäksi uudistuksia toteutetaan osana kaupunkitasoista hankintojen kehittämistyötä.
- Liikunnan kalustohallintajärjestelmän hankintaprosessi alkoi esiselvitysmäärärahan osoittamisella projektille. Tavoitteena on hankkia kaluston käyttöikä ja yhteiskäyttöä lisäävä järjestelmä, jonka odotetaan vähentävän myös hankintatarpeita.

6. Tilojen käytön tehostaminen

(Raportoi(t): palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammi - huhtikuu 2021

- Tampereen kaupunki digitalisoi palveluja ja siirtyy entistä laajemmin ns. monipaikkatyöhön. Monipaikkatyön käytäntöjä ja järjestelmiä kehitetään. Etätyö on tasavertainen työn tekemisen muoto lähityön kanssa. Etätyö vähentää henkilöstön pysyvien työpisteiden tarvetta ja uusien palvelutilojen laajennustarvetta. Tilatehokkuuden kokonaisvaikutuksia voidaan arvioida työkäytäntöjen vakiintumisen myötä.
- Tilat 24/7 -toteutusprojektissa tavoitellaan asiakaslähtöistä ja tehokasta tilojen käyttöä. Ensimmäiset älylukkopilotoinnit on toteutettu ja tilojen kuvaaminen yhtenäisesti samaan palveluun on alkanut. Järjestelmäkehitys on edennyt oletettua hitaammin valtakunnallisista riippuvuuksista johtuen. Kehitystä on pyritty vauhdittamaan hakemalla VM-rahoitusta laajalla kuntien välisellä yhteistyöllä.
- Keskusvirastotalon laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelma hyväksyttiin helmikuussa 2021 kaupunginhallituksessa ja KKoy Virastotalon perustamisesitys kaupunginvaltuustossa 22.2.2021. Toteutussuunnittelu siirtynyt kaupungilta Kkoy:lle.
- Frenckellin myyntineuvottelut saatettu päätökseen ja valtuustolle esitetään kaavaehtoisesti rakennuksen myyntiä 17.5.2021. Asunto- ja kiinteistölautakunnalle esitetään ehdollisesti mahdollisen asemakaavamuutoksen mukaisen tontin vuokraamista.
- Tilatehokkuus on parantunut vuoden 2020 huhtikuuhun verrattuna 0,04 htm2/asukas. Talousarvion 2021 tavoitteena on 3,51 htm2/asukas, joka saavutettiin huhtikuussa 2021.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:	Toteuma
[Täydentävät mittarit] Tilatehokkuus, htm2/asukasmäärä	

7. Hyvinvoinnin palvelualueen uudelleen organisointi

(Raportoija(t): Sosiaali- ja terveystieteiden sekä Sivistyspalvelujen palvelualueiden johtajat)

Toimenpiteen toteumatilanne tammikuu – huhtikuu 2021

- Sivistyspalvelujen uusi organisaatio valmistui vuoden 2020 lopulla ja uudet johtoryhmät aloittivat työnsä vuoden 2021 alussa. Johtoryhmien toimintaa kehitettiin yhteisissä työpajoissa.
- SOTE -keskuksen johtamismallia kehitetään ja sote -keskus pilotin toteuttamissuunnitelma on laadintavaiheessa. Sote palvelualueen hallinto- ja kehittämistoimintojen uudelleenorganisointiin liittyvä suunnitelma on valmis ja se vastaa paremmin mm. tietojohtamisen ja ict:n kehittämistarpeisiin.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:

Toteuma

Ei talousarviotavoitteita tai täydentäviä mittareita.

8. PSHP:n erikoissairaanhoidon palvelujen ja kustannusten hallinta

(Raportoija(t): Sosiaali- ja terveystieteiden palvelualueen johtaja)

Toimenpiteiden toteumatilanne, tammikuu - huhtikuu 2021

- Korona vähensi merkittävästi kiireettömän erikoissairaanhoidon palvelukäyttöä varsinkin keväällä 2020, keväällä 2021 palvelukäyttö on normalisoitumassa
 - Organisaatiomuutokset (mm. psykiatrian integraatio) huomioiden PSHP:n erikoissairaanhoidon kustannuskasvu oli muita sote-palveluja pienempää tammi-huhtikuussa
- PSHP:n valtuuston päätöksen mukaisesti siirtoviivemaksuja ei peritä vuonna 2021, siirtoviivepäivien lukumäärä väheni joka tapauksessa vähentynyt 23 % (- 630 pv.)
- Acuta-käyntien määrä on kasvanut 3 % (+ 540 käyntiä) edelliseen vuoteen verrattuna johtuen koronan aiheuttamassa Acuta-käytön äkillisestä vähentymisestä keväällä 2020
 - Vuoden 2019 tammi-huhtikuuhun verrattuna Acuta-käynnit ovat vähentyneet 7 % (- 1240 käyntiä)
- Erikoissairaanhoidon vuodeosastohoidon käyttö on vähentynyt 3 % (- 2 150 hoitovuorokautta) edelliseen vuoteen verrattuna

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:

Toteuma

[Täydentävät mittarit]

Erikoissairaanhoidon kustannuskasvu (%) verrattuna muiden SOTE-palvelujen kustannuskasvuun

Toteutuneet siirtoviivekustannukset edelliseen vuoteen verrattuna (maksua ei käytössä 2021)

Acuta-päivystyskäyntien lukumäärän kehitys edelliseen vuoteen verrattuna

ESH-hoitovuorokausien lukumäärän kehitys edelliseen vuoteen verrattuna

Värien selitteet:

- Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun
- Tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain vuoden loppuun
- Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta vuoden loppuun
- Tavoitteen toteumaa ei voida arvioida

9. Investointien ja kustannusten suunnittelun kehittäminen ja omaisuuden myyntivaihtoehdot

(Raportoi(t): talousjohtaja, liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja ja Elinvoiman ja kilpailukyvyyn palvelualueen johtaja)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammikuu - huhtikuu 2021

- Valikoitujen sote-kiinteistöjen myynti Tampereen Palvelukiinteistöt Oy:lle toteutetaan 2021. Yhtiö tehnyt tarjouksen 7 kohteesta, asia etenemässä päätöksentekoon.
- Valikoitujen sote-kiinteistöjen myynnistä suoraan konsernin ulkopuolelle neuvotellaan.
- Kiinteistöomaisuuden (maaomaisuus ja rakennukset) myyntitulo 4/2021 6,1 M€ (myyntivoitto 5,5 M€). Talousarviotavoitteessa seurattava tilinpäätösennusten mukainen arvio koko vuoden osalta on n. 50 milj. euroa, mutta tavoitteen toteutumiseen liittyy vielä epävarmuutta.
- Tytär- ja osakkuusyhtiöiden omistajastrategioiden tarkistaminen sekä yhtiöomistusten salkutus käsiteltiin konsernijaostossa 15.9.2020. Strategian mukaisten toimien valmistelua jatketaan ja tuottopotentiaali ajoittuu vuodesta 2021 eteenpäin.
- Elinkaari- ja ppp-malleja ei ole hankinnassa tällä hetkellä käytössä. Merkittävien pitkäaikaisten vuokraushankkeiden kilpailutus on valmistelussa Kisapuiston päiväkotit – ja Paloasema Länsi – hankkeissa.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:

Toteuma

[TA21]

Kiinteistö- ja yhtiöomaisuuden myynneillä on hillitty velkaantumista ja saavutettu 50 milj. euron myyntivoitto

täydentävät mittarit]

Vuokraus-, elinkaari- tai ppp-mallilla toteutettujen investointikohteiden pääoma-arvo

-

Värien selitteet:

- Tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun
- Tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain vuoden loppuun
- Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta vuoden loppuun
- Tavoitteen toteumaa ei voida arvioida

10. Toiminnan uudistaminen tutkimuksen ja korkeakouluyhteistyön avulla

(Raportoija(t): Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen johtaja)

Toimenpiteen toteumatilanne, tammikuu - huhtikuu 2021

- Kaupunki ja korkeakouluyhteisö (yliopisto ja TAMK) ovat valmistelleet ja hyväksyneet kumppanuussopimuksen ja sopimusta konkretisoidaan laajalla toimenpanosuunnitelmalla, joka valmistuu kesäkuussa 2021.
- Korkeakouluyhteistyötä tehdään kymmenien eri hankkeiden ja projektien kautta. Ammatillisella puolella on jatkettu väyläopintojen kehittämistä.
- Tiedon tuottamiseen ja palvelujen tuottamiseen tehdään yhteistyötä laajasti kaupungin kehitysohjelmassa ja muissa hankkeissa (Mm. Tampere Junior, Hiedanrannan kehittäminen, Kulttuuripääkaupunki-hanke, Kv-osaajien houkuttelu, Platform 6).
- Tampereen kaupunki rahoittaa vuoden 2021 aikana elinvoima- ja osaamislautakunnan päätöksen (1/2021) mukaisesti ympäristökasvatuksen professuuria, yritysoikeuden professuuria ja Tenure-track – professoreiden urapolkua nanotieteen alalla.
- Suurten kaupunkien ja TEM:n välinen Ekosysteemisopimus on hyväksytty Tampereen kaupungin, korkeakouluyhteisön ja muiden keskeisten yhteistyökumppanien yhteisen valmistelun pohjalta. Sopimuksilla vahvistetaan vetovoimaisten innovaatiokeskittymien ja -ekosysteemien rakentamista sekä suomalaisten toimijoiden kytkeytymistä kansainvälisiin tki-verkostoihin ja arvoketjuihin.
- Yhdessä Tampereen yliopiston ja muiden kumppanien kanssa on valmisteltu Kaupin yliopistollisen sote-keskuksen toimintamallia ja suunniteltu toimintamallia tukevia tiloja. Tavoitteena on aito, monialainen ja kansainvälisestikin kiinnostava TKIO-sote-ympäristö.

Toimenpiteiden vaikuttavuutta kuvaavat ta-tavoitteet ja mittarit:

Toteuma

Ei talousarviotavoitteita tai täydentäviä mittareita.